Programmabegroting 2022

Veiligheidsregio Fryslân

VEILIGHEIDSREGIO FRYSLÂN

Voorwoord

2022 ligt nog ver weg, en tegelijkertijd kunnen we niet wachten tot het zover is. Redelijkerwijs mogen we ervan uitgaan dat onze maatschappij dan niet zo op slot zit als nu het geval is. Dat we weer kunnen genieten van die activiteiten die ons leven glans geven, zoals het bezoeken van familie en vrienden, naar een restaurant, festival of theater gaan of naar het buitenland op vakantie gaan. De coronacrisis heeft ons geleerd dat er geen garanties voor de toekomst te geven zijn, en toch zorgt 2022 voor een hoopvol licht aan het einde van de tunnel.

In deze begroting kijken we vooruit naar welke resultaten Veiligheidsregio Fryslân wil gaan realiseren om ook dan een belangrijke bijdrage te leveren aan een veilig en gezond Fryslân. En ondanks dat we hopen dat 2022 weer een relatief normaal jaar wordt, kunnen we niet om de coronacrisis heen. Op dit moment vraagt het bestrijden van het coronavirus veel aandacht van Veiligheidsregio Fryslân, en de GGD Fryslân in het bijzonder. De focus is daarbij gericht op de actualiteit, met beperkte ruimte voor nieuwe ontwikkelingen en langetermijndenken. En de organisatieonderdelen die niet direct een rol hebben in het bestrijden van het coronavirus, zoals Brandweer Fryslân, worden door de landelijke maatregelen beperkt in hun ontwikkelruimte. Dit bemoeilijkt het maken van een inschatting waar we volgend jaar staan.

Toch merken we dat er meer ruimte kijkt om iets verder vooruit te kijken. Weliswaar blijft onduidelijk wanneer de coronacrisis achter de rug is, maar het aanvalsplan om de crisis te bestrijden is wel duidelijk, en steeds beter planbaar. Daardoor lukt het ook om de activiteiten die we doen in het kader van het coronavirus beter te scheiden van onze reguliere activiteiten. En dit helpt om verder vooruit te kijken dan de waan van de dag.

Dus waar het bij het opstellen van de kaderbrief nog ondoenlijk was om een doorkijkje naar 2022 te maken, is dat in deze begroting wel gelukt. Met veel aandacht voor al die andere belangrijke taken die Veiligheidsregio Fryslân uitvoert om een bijdrage te leveren aan een veilig en gezond Fryslân. De Friese Preventie Aanpak, het realiseren van een informatieknooppunt voor de crisisorganisatie, de Omgevingswet: het is een kleine greep uit de onderwerpen die ons gaan helpen de bijdrage aan een veilig en gezond Fryslân zo groot mogelijk te laten zijn.

En ja, juist in deze tijd beseffen we ons goed dat het anders kan verlopen dan we nu denken. Wie weet wordt er toch nog een nieuw hoofdstuk aan de coronacrisis toegevoegd. Of wellicht hebben we te maken met een nu nog totaal onbekende nieuwe crisis. Hoe de vlag er in 2022 ook bijhangt, u kunt in alle situaties erop rekenen dat Veiligheidsregio Fryslân zijn steentje bijdraagt aan een veilig en gezond Fryslân.

Hartelijke groet,

Het Dagelijks Bestuur

De begroting 2022 is op 8 juli 2021 vastgesteld door het algemeen bestuur.

Voorzitter	**Secretaris**
De heer Mr S. van Haersma Buma	De heer W.K. Kleinhuis

VEILIGHEIDSREGIO FRYSLÂN

Inhoudsopgave

1. Algemeen 5
1.1 Meerjarig financieel kader 5

2. Programmaplan Gezondheid 6
2.1 Algemeen 6
2.2 Doel van het programma 7
2.3 De pijlers en speerpunten van GGD Fryslân 8
2.4 Resultaten in 2022 9
2.5 Investeringen in 2022 9
Interview 10

3. Programmaplan Crisisbeheersing 13
3.1 Doel van het programma 13
3.2 Speerpunten Crisisbeheersing 13
3.3 Resultaten in 2022 15
3.4 Investeringen in 2022 16
Interview 17

4. Programmaplan Brandweer 19
4.1 Doel van het programma 19
4.2 Speerpunten Brandweer Fryslân 19
4.3 Resultaten in 2022 20
4.4 Investeringen in 2022 22
Interview 23

5. Programmaplan Organisatie 26
5.1 Doel van het programma 26
5.2 Speerpunten Organisatie 26
5.3 Resultaten in 2022 27
5.4 Investeringen in 2022 29
5.5 Financiën en kengetallen Veiligheidsregio Fryslân 29
Interview 30

6. Algemene dekkingsmiddelen 33

7. Paragrafen 34
7.1 Financiering 34
7.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 35
7.3 Bedrijfsvoering 38
7.4 Onderhoud kapitaalgoederen 38

8. Financiële begroting 40
8.1 Overzicht van baten en lasten 40
8.2 Financiële positie 43

Bijlage 1: Bijdrage per gemeente 2022-2025 46
Bijlage 2: Investeringskredieten 2022 51

1. Algemeen

1.1 Meerjarig financieel kader

Het Algemeen Bestuur stelde op 11 maart 2021 het meerjarig financieel kader vast. In deze kaderbrief worden zowel de reguliere indexatie, de beleidsmatige ontwikkelingen als de overige autonome ontwikkelingen meegenomen.

Beleidsmatige ontwikkelingen

In 2020 besloot het Algemeen Bestuur tot een structurele investering in de bedrijfsvoering. Voor een toekomstbestendige bedrijfsvoering werd € 1,3 miljoen geaccordeerd in de begroting van 2021 (besluit 1 juli 2020) waarbij tevens werd afgesproken om de benodigde € 1,2 miljoen via separate beleidsvoorstellen gericht op verbetering van informatiemanagement aan het bestuur voor te leggen. In de kaderbrief werden deze beleidsvoorstellen aangekondigd. Het Algemeen Bestuur besloot op 11 maart 2021 – gehoord hebbende de bestuurscommissies – om vier beleidsvoorstellen aanvullend op de kaderbrief op te nemen in de conceptbegroting 2022.

Deze beleidsvoorstellen op het vlak van informatiemanagement en de beleidsmatige ontwikkelingen uit de kaderbrief zijn meegenomen bij het betreffende programma.

Autonome ontwikkelingen

Conform artikel 5a van de financiële verordening zijn de budgetten voor materiële en loonkosten geïndexeerd:

- **Indexering materiële kosten**
  De indexering voor materiële kosten is gebaseerd op de consumentenprijsindex (CPI) over de maand november, ruim een jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar. De CPI over november 2020, die de basis vormt voor de indexering materiële kosten voor deze kaderbrief, is 0,8%. Conform de septembercirculaire van het gemeentefonds is voor de jaren 2023 ev. uitgegaan van een indexering voor materiële kosten van 1,6% per jaar.

- **Indexering loonkosten / ABP**
  Voor de indexering van de loonkosten is uitgegaan van de macro-economische verkenning van het CPB. In de septembercirculaire van het gemeentefonds zijn deze cijfers vermeld.

Effecten op 2021

Van de bovengenoemde punten hebben enkele (deels) ook effect op het jaar 2021.
Deze effecten worden verwerkt in een eerste begrotingswijziging 2021 die separaat zal worden voorgelegd.

2. Programmaplan Gezondheid

2.1. Algemeen

In de 'Kaderbrief 2022-2025' zijn de volgende inhoudelijke ontwikkelingen en bijstellingen binnen het programma Gezondheid geschetst:

- **Rijksvaccinatieprogramma**
  Voor de meningokokken ACWY-vaccinatie 14-jarigen geldt dat deze vanaf 1 januari 2021 wettelijk gezien onder de Wet publieke gezondheid valt en dit betekent dat de financiering van deze vaccinatie via het gemeentefonds gaat lopen. De omvang van de middelen die aan het gemeentefonds worden toegevoegd is nog niet bekend. Bij de decentralisatie van het RVP (met ingang van 2019) heeft de bestuurscommissie gezondheid besloten om de middelen die aan het gemeentefonds worden toegevoegd beschikbaar te stellen aan de GGD (taakgerichte bekostiging). De VRF zal de gemeenten via de bestuurscommissie gezondheid informeren over de middelen die worden toegevoegd aan het gemeentefonds voor de meningokokken ACWY-vaccinatie.
- **Prenataal huisbezoek**
  Voor een gezonde ontwikkeling van het kind is het cruciaal dat een kind een goede start kan maken in de eerste 1000 dagen. Zorgwekkende omstandigheden voor kinderen kunnen al tijdens de zwangerschap optreden. Daarom is het belangrijk dat met name kwetsbare zwangere vrouwen en gezinnen passende ondersteuning krijgen.
  Gelet hierop is per 1 januari 2022 in de Wet publieke gezondheid de verplichting opgenomen om een prenataal huisbezoek aan kwetsbare zwangeren en gezinnen aan te laten bieden door de JGZ.
  De financiële middelen voor het prenataal huisbezoek worden opgenomen in het gemeentefonds. Naar verwachting bevat de meicirculaire 2021 van het gemeentefonds concrete informatie over de omvang van de middelen die worden toegevoegd. Voorstel is om deze middelen over te dragen naar de GGD, zoals dat ook met de middelen voor het RVP wordt gedaan.
- **Ontwikkelingen Zorg & Veiligheid: Crisis beoordelingslocatie (CBL) en Rapid Responder (RR) naar GGD**
  De Rapid Responder en de Crisis Beoordelingslocatie (CBL) zijn momenteel belegd binnen het programma voor de sluitende aanpak rond personen met verward gedrag, dat is ondergebracht bij Sociaal Domein Fryslân (SDF). Dit programma zit in de afrondende fase, waardoor voor alle geslaagde pilots een bestendige borging moet worden gerealiseerd. Bovenstaande zaken passen goed binnen onze portefeuille Zorg & Veiligheid. Een voorstel waarmee deze zaken naar de GGD worden overgedragen is momenteel in ontwikkeling.
- **Noord-Nederlandse samenwerking van forensisch deskundigen**
  De GGD'en van Drenthe, Groningen en Friesland verzorgen op dit moment alle drie apart de forensische zorg in hun eigen regio. Op onderdelen wordt al samengewerkt en werkprocessen zijn gedeeltelijk op elkaar afgestemd. De drie GGD'en zien een aantal belangrijke redenen om de onderlinge samenwerking op het terrein van de Forensische Geneeskunde (FG) verder te versterken: Het vergroten van de kwaliteit en het verkleinen van de kwetsbaarheid van de huidige (afzonderlijke) organisaties; zoals het realiseren van voldoende bezetting en capaciteit en contracteren van FG door politie voor de politieregio Noord- Nederland. In 2021 wordt deze samenwerking verder ontwikkeld.

Bij het opstellen van de kaderbrief waren de financiële effecten van deze ontwikkelingen niet in te schatten en zijn deze als 'pm'-post opgevoerd. Tot op heden is er geen nadere informatie bekend geworden. De financiële effecten zijn derhalve nog steeds niet in te schatten. Zodra de financiële gevolgen bekend zijn zullen deze worden voorgelegd aan de bestuurscommissie Gezondheid en vervolgens worden verwerkt in een begrotingswijziging 2022.

Verder heeft de Bestuurscommissie Gezondheid in haar vergadering van 11 februari 2021 ingestemd met de volgende investeringsvoorstellen:

- **Zoeken en vinden (contentintegratie)**
  Contentintegratie beschrijft het proces van het samenbrengen en toegankelijk maken van alle relevante (vak)informatie via één zoeksysteem. Informatie kan worden ontsloten via 1 zoekingang, via bijvoorbeeld intranet (intern) en waar mogelijk ook in een (toekomstige) KCS-module (extern).
- **Slimmer werken door digitale transformatie**
  Digitale technologie biedt ons veel mogelijkheden. Het verandert hoe we samenwerken, communiceren en kennisdelen. Een flexibele en schaalbare maar doelgerichte informatievoorziening is van een nog groter belang geworden sinds de Covid-19 crisis.

De incidentele en structurele financiële effecten van deze investeringsvoorstellen zijn conform het besluit verwerkt in de begroting 2022.

2.2. Doel van het programma

De hoofdambitie van het meerjarenbeleidsplan 2019-2022: we gaan de komende vier jaren gezondheidswinst boeken. GGD Fryslân wil het aantal ongezonde levensjaren voor iedereen terugbrengen. Extra aandacht gaat daarbij uit naar de doelgroep met een lage sociaaleconomische status, omdat het aantal ongezonde levensjaren voor deze groep veel groter is. Onze missie is:

‘Iedereen verdient een veilig en gezond leven.
Wij dragen daaraan bij!’

Om onze missie waar te maken, richten we ons in het programma Gezondheid op factoren die de gezondheid en vitaliteit van mensen beïnvloeden. Denk aan de sociaaleconomische situatie van mensen of culturele, fysieke en sociale factoren in de omgeving van mensen. Maar ook het gedrag en de vaardigheden van mensen zelf hebben invloed op hun eigen gezondheid (positieve gezondheid, Huber 2011).

We dragen als netwerkorganisatie samen met onze partners bij aan bovenstaande hoofdambitie zoals vastgesteld in het meerjarenbeleidsplan. Om onze hoofdambitie te ondersteunen, zijn daarin ook de volgende ondersteunende ambities geformuleerd voor 2019-2022:

- Gezondheid krijgt in alle omgevingsvisies een prominente plek.
- De kinderopvang in Friesland voldoet aan de gestelde normen voor kwaliteit en veiligheid. Het aantal zogenaamde ‘groene’ profielen (dat wil zeggen door de inspectie als voldoende beoordeeld) is toegenomen met 10%.
- De huidige vaccinatiegraad (95% voor RVP en 52% voor HVP) blijft op peil.
- We dragen bij aan de vermindering van de druk op de specialistische hulp en zorg.
- We voorkomen antibioticaresistentie en bestrijden het als het zich aandient.
- Er valt niemand tussen wal en schip!

2.3. Pijlers en speerpunten van GGD Fryslân

In de begroting zijn de vier pijlers van GGD Fryslân terug te vinden.

2.4. Resultaten in 2022

Het Algemeen Bestuur nam een besluit over een nieuw format voor de programmabegroting (begroting 2.0). Naar aanleiding hiervan heeft de bestuurscommissie Gezondheid op 15 november 2018 indicatoren per jaar vastgesteld die horen bij het meerjarenbeleidsplan 2019-2022. Om de relatie tussen de pijlers en de thema's van het meerjarenbeleidsplan te verduidelijken, staat per indicator ook het thema benoemd.

De indicatoren voor 2022 vindt u hieronder.

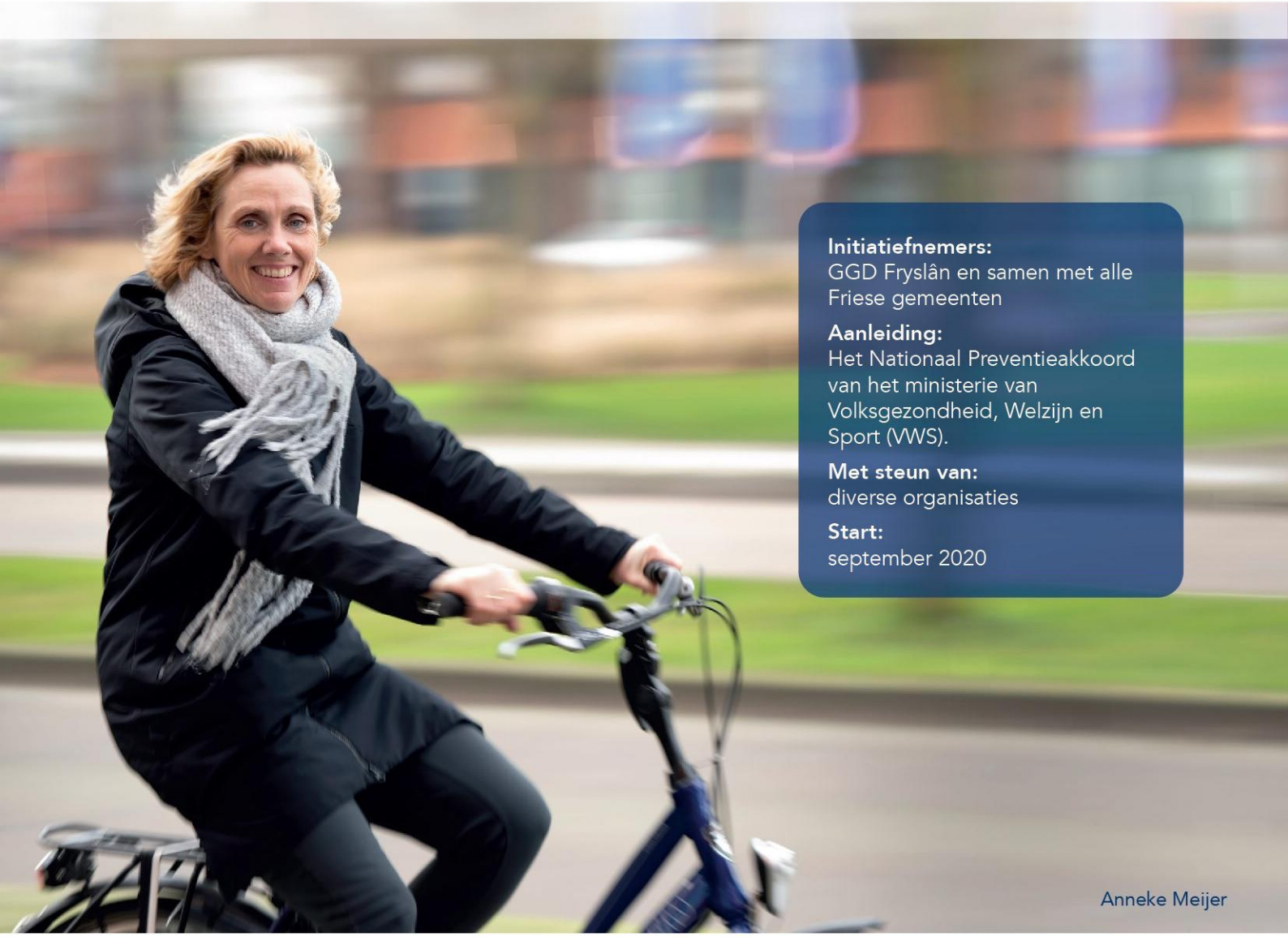
Indicator	Bron	Onderwerp	Thema
Pijler 2 - Uitvoerende taken gezondheidsbescherming			
Aantal gemeenten waarbij de GGD (een deel van) de uitvoering van de GIDS aanpak op zich neemt	Interne informatie teams b&a	Gids aanpak	Lokale leefwereld
Aantal gemeenten waarbij de GGD (een deel van) de uitvoering van ouderengezondheidszorg op zich neemt	Interne informatie teams b&a	Ouderen-gezondheids-zorg	Lokale leefwereld
Vaccinatiegraad	RIVM	Infectieziekten	Gezonde leefomgeving
Pijler 3 - Bewaken van de publieke gezondheid bij rampen en crises			
Aantal opschalingen naar GROP	Interne registratie GROP functionaris	GROP	Zorg en veiligheid
Aantal PSH processen	Interne registratie coördinator PSH	GROP	Zorg en veiligheid
Aantal suïcides	CBS	Suïcides	Zorg en veiligheid
Pijler 4 - Toezicht houden			
Percentage groene profielen kinderopvang	Interne registratie THZ		Gezonde leefomgeving

2.5. Investeringen in 2022

Programma Gezondheid	Lasten	Baten	Saldo
Pijler 1	14.869.288	50.937	14.818.351
Pijler 2	9.481.056	3.005.635	6.475.421
Pijler 3	1.606.066	979.955	626.111
Pijler 4	1.702.993	1.702.993	-
Bijdrage programma Gezondheid		*21.366.084*	*-21.366.084*
Reservemutaties Gezondheid	102.000	655.799	-553.799
Totaal programma Gezondheid	**27.761.403**	**27.761.403**	**-**

‘Samen sterk voor de gezondheid en het welzijn van alle Friezen'

Friese Preventie Aanpak

Initiatiefnemers:
GGD Fryslân en samen met alle Friese gemeenten

Aanleiding:
Het Nationaal Preventieakkoord van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS).

Met steun van:
diverse organisaties

Start:
september 2020

Anneke Meijer

De plek waar je wieg staat kan de kwaliteit van de rest van je leven bepalen. Een wankele positie in de samenleving kan je zelfs jaren van je leven kosten. De Friese Preventieaanpak (FPA) wil hier stevig op inzetten. Anneke Meijer werkt als programmamanager aan een beweging waarin overheden en diverse organisaties samenwerken, zodat iedere inwoner in Fryslân gelijke kansen heeft op een gezond leven in de breedste zin van het woord. FPA is een Friese samenwerking die zich sterk maakt voor alle fasen van het leven. Voor pasgeborenen en jongeren, maar ook hun ouders, opa’s en oma’s.

Samen in één beweging

Er gebeurt al veel in de wijken, in de Friese gemeenten, bij zorgverzekeraars, GGD Fryslân en onderzoeksinstituten in Noord-Nederland. De FPA brengt hen samen in één beweging.
GGD Fryslân, samen met een afvaardiging van een aantal Friese gemeenten, nam in 2019 het initiatief naar aanleiding van het Nationaal Preventieakkoord. De FPA heeft inmiddels de steun van heel wat organisaties, stichtingen, verenigingen, onderzoeksinstituten en alle 18 Friese gemeenten. Deze organisaties willen graag bijdragen aan een goede gezondheid en welzijn voor alle inwoners van Fryslân.

Interview

11 juni 2020 was een mooi moment voor programmamanager Anneke Meijer en communicatieadviseur Hanneke Bergsma. Alle 18 gemeenten stemden in met de visie en het startdocument van de Friese Preventieaanpak. Daarmee lag er een basis voor een beweging die de kansen van alle inwoners in Fryslân op een gezond leven groter maakt.

Anneke Meijer is een netwerker en werkt ruim 25 jaar voor de GGD. Zij werkte onder andere aan de eerste implementatie van de Gezonde School in Fryslân. Een programma waarmee scholen, ouders en leerlingen aandacht besteden aan een gezonde en veilige schooltijd. Zij heeft ook een bijdrage geleverd aan het opzetten van het Prostitutiespreekuur in Leeuwarden. Tijdens dit spreekuur kunnen prostituees medische, psychische en sociale steun krijgen. Deskundigen en vertrouwenspersonen van Fier, GGD Fryslân en het Leger des Heils werken hier samen. Anneke weet als geen ander hoe belangrijk het is om beleid goed door te vertalen en met de juiste mensen samen te werken.

Hoe kwam de Friese Preventieaanpak tot stand?

Anneke: "Het Nationaal Preventieakkoord richt zich op roken, overgewicht en overmatig alcoholgebruik. In Fryslân hadden we al drie goedlopende provinciale programma's op deze thema's. Via de FPA willen we inzetten op het versterken en verder optimaliseren hiervan. We willen een hoger doel nastreven. Namelijk gelijke kansen op welzijn en een goede gezondheid voor iedereen in Fryslân. We willen daarbij breed inzetten op preventie: van 'voorkomen dat' tot 'voorkomen van erger'." De FPA richt zich op alle fasen van het leven en houdt rekening met allerlei achterliggende factoren die van invloed zijn.

Inmiddels is de beweging - waarin alle Friese gemeenten, GGD Fryslân en diverse organisaties samenwerken - een feit. Werkgeversorganisatie VNO-NCW MKB Noord, De Friesland, HANNN (Healthy Ageing Network Northern Netherlands), Sport Fryslân, Onderzoeksinstituut Aletta Fryslân en vele andere kennisinstellingen en organisaties; de samenwerking met vele partners krijgt steeds meer vorm. Anneke: "Er ging vorig jaar geen enkele deur dicht. De tijd voor deze Friese Preventieaanpak is blijkbaar rijp."

'Gelijke kansen op welzijn en een goede gezondheid. We zetten daarbij breed in op preventie'

Wat heeft de FPA afgelopen maanden bereikt?

"We bundelen (online) evenementen en losse gezondheids- en leefstijlnieuwsbrieven van onder andere diverse programma's en interventies. Nu hebben we één overzichtelijk middel met een groot bereik. Dat geldt ook voor kennisdeling via online events."

De programmamanager vertelt hoe onderzoeksresultaten en -vragen over preventie niet verloren gaan door weten, delen en doen wat werkt. "GGD-epidemioloog Marijke Teeuw begeleidt studenten die onderzoek doen binnen de Friese Preventieaanpak. Zij werken bijvoorbeeld binnen de GGD binnen verschillende afdelingen en projecten. Die resultaten komen nu via de FPA terecht bij de achterban van onze beweging. Onderzoeksvragen van gemeenten bereiken sneller de juiste onderzoekers. Ook de opgedane kennis door de studenten kan verder binnen de FPA opgepakt worden. Bovendien is de samenwerking slimmer. Anneke: "In de gezondheidsnota's vertalen de beleidsadviseurs van gemeenten de FPA-speerpunten door naar een lokale aanpak. We brengen gemeenten en partners bij elkaar en vragen de subsidie gezamenlijk aan."

Vele programma's zoals Nuchter over Gewicht, Nuchtere Fries, Rookvrije Generatie Fryslân, Kansrijke Start, Nu Niet Zwanger, Gezonde School, Jong Leren Eten, Gezonde Leefomgeving, Bloeizone Fryslân en Vitale Regio Fryslân; zij maken allemaal deel uit van de FPA-beweging. "Mensen van verschillende programma's en interventies zeggen tegen elkaar: 'Dit past bij de FPA. Dit kunnen we daar ook prima onderbrengen en daarin kunnen we ook meer samenwerken.' Er ontstaat zo een brede netwerksamenwerking op preventie in Fryslân."

Hoe werd jij de kwartiermaker en programmamanager?

Vanaf het Nationaal Preventieakkoord tot aan het instemmen van het startdocument van de Friese Preventieaanpak in juni 2020 was Anneke actief en betrokken als kwartiermaker. Daarna startte er een officiële sollicitatieprocedure en mocht Anneke met deze uitdaging in de functie van programmamanager aan de slag.

Wanneer zit jouw werk erop?

"Officieel ben ik nog drieënhalf jaar programmamanager. Als dat slaagt, ben ik misschien overbodig. We startten 2021 met inrichten van de organisatiestructuur binnen de FPA. We zorgen voor een goede vertegenwoordiging van gemeenten, Friese organisaties en houden we verbinding met de lokale aanpak en inwoners. In 2020 startten we met samenbrengen van partners. In 2021 willen we deze samenwerking bestendigen en meer vorm en inhoud gaan geven. 2022 is meer het jaar van uitvoeren. We blijven de projecten en initiatieven bundelen en versterken. We zien ook thema's of levensfasen waar nog nieuwe kansen liggen. Zoals voor volwassenen en ouderen. Hiervoor zetten we mogelijk nieuwe projecten op. Het is mooi om te zien hoeveel mensen zich sterk maken voor gelijke kansen op een prettig en gezond leven voor iedereen in Fryslân." ■

3. Programmaplan Crisisbeheersing

3.1. Doel van het programma

Veiligheid is geen exclusieve taak van de veiligheidsregio. Alleen samen met burgers en organisaties kunnen we Fryslân veiliger maken. In november 2018 stelde het bestuur het beleidsplan Veiligheid vast voor de periode 2019-2022. Gedurende deze beleidsperiode zoeken we actief de samenwerking met hen en anderen in onze netwerksamenleving. Door slim inzetten van data en technologie willen we de veiligheid in Fryslân vergroten. Bovendien zijn we nieuwsgierig en ons er steeds van bewust wat er in onze omgeving gebeurt. Zo kunnen we goed inspelen op de veranderende wereld om ons heen.
We hebben drie ambities voor de komende beleidsperiode benoemd. Deze hebben zowel Crisisbeheersing als Brandweer uitgewerkt naar speerpunten. De drie gezamenlijke ambities zijn:

- **De netwerksamenleving centraal**
  Wij participeren in de netwerksamenleving en faciliteren haar bij het werken aan veiligheid.
- **Slimme inzet van data en technologie**
  Wij zetten informatie, data en technologie in om de stap te maken van reageren naar voorspellen. Zo vergroten wij de veiligheid in Fryslân.
- **Nieuwsgierig en omgevingsbewust**
  Wij weten wat er speelt, zijn weerbaar en wendbaar. Zo kunnen we onder veranderende condities aan veiligheid werken.

3.2. Speerpunten Crisisbeheersing

Op basis van het Beleidsplan 2019-2022 heeft de afdeling Crisisbeheersing vijf speerpunten geformuleerd.

1. **Risico's in beeld**
   We spelen adequaat in op bestaande en nieuwe risico's. Op grond van de Wet veiligheidsregio's maken we onder andere plannen. Zo brengen we met het regionaal risicoprofiel bijvoorbeeld risico's in beeld. We zetten in op: risicocommunicatie, bevorderen van redzaamheid en verhogen van veiligheidsbewustzijn.

2. **(Netwerk)samenwerking**
   Stakeholders en samenwerkingspartners kennen ons als een netwerkorganisatie die de verbindende schakel is in een groeiend aantal netwerken. In deze netwerken maken we met al onze partners afspraken over hoe te handelen voor, tijdens en na crises.

3. **Crisisorganisatie 24/7**
   Onze crisisorganisatie staat er 24/7. Dit kan gaan om situaties waarbij de pieper gaat (GRIP-opschaling), maar we komen ook geregeld in actie zonder dat er sprake is van een GRIP-opschaling. De crisisorganisatie bestaat uit 300 crisisfunctionarissen. Een groot deel werkt in het dagelijks leven bij één van de Friese gemeenten. Het zijn professionals die klaar staan om in actie te komen bij een crisis of ramp. Wij zorgen ervoor dat iedere crisisfunctionaris goed is voorbereid. Ook de Friese inwoners spelen een rol tijdens een ramp of crisis. We proberen de veerkracht van onze inwoners zoveel mogelijk te benutten en hebben aandacht voor de groep mensen die minder zelfredzaam is, zoals ouderen.

4. Advisering

Samen met de brandweer en politie geven we gemeenten een gezondheids- en veiligheidsadvies voor evenementen. We leveren een bijdrage aan veiligheidsbewustzijn, verbinding en informatiedeling met betrekking tot evenementenveiligheid.

We geven zorginstellingen advies en steun bij de voorbereiding op rampen en crises. Het uitgangspunt hierbij is, dat de zorginstellingen zelf verantwoordelijk zijn voor de continuïteit van de zorg en de voorbereiding hierop.

5. Evalueren

Elke opschaling van de crisisorganisatie en de vakbekwaamheidsactiviteit evalueren wij met de betrokkenen. We brengen verbeterpunten in kaart en stellen actiepunten op. Wij willen leren van de evaluaties om continu te verbeteren. Ook vragen wij inwoners van Fryslân hoe zij een crisis hebben beleefd. Op deze manier werken we met (netwerk) partners, crisisfunctionarissen en inwoners continu aan de kwaliteit van de crisisorganisatie in Fryslân.

3.3. Resultaten in 2022

Speerpunt	Activiteit	Resultaat
Risico's in beeld	Doorontwikkeling tot informatieknooppunt.	Binnen VRF is een informatieknooppunt (IKP Veiligheid en Gezondheid) operationeel. De (crisis)organisatie wordt continu voorzien van actuele risicobeelden.
	Risicocommunicatie (over risico's uit het regionaal risicoprofiel).	Groter veiligheidsbewustzijn van burgers.
	Opstellen en actualiseren van planvorming.	Vastgestelde plannen die aansluiten bij de behoeftes van crisisfunctionarissen.
	Opstellen en concretiseren van een Hoogwater- en evacuatiestrategie voor de Waddeneilanden en de vaste wal.	Uitwerking van een structurele aanpak die een adequate crisisbeheersing bij overstromingen bevordert.
Netwerk Samen-werking	Organiseren van netwerk- en thematische bijeenkomsten.	Relatiebeheer met bestaande en nieuwe partners.
	Maken van samenwerkingsafspraken met bestaande en nieuwe partners.	Partners weten hoe zij moeten handelen voor, tijdens en na een crisis.
	Inwoners Fryslân betrekken bij de crisisorganisatie (spontane burger-initiatieven; onderzoek naar impact van crises op de Fryske Mienskip)	Veerkracht inwoners Fryslân benutten en aandacht voor mensen die minder zelfredzaam zijn.
Crisis organisatie	Werving en selectie en (ver)binden van crisisfunctionarissen.	Borgen van de continuïteit / kernbezetting van de Friese crisisorganisatie.
	Aanbieden van een vakbekwaamheids-programma aan elke crisis-functionaris.	Crisisfunctionarissen zijn vakbekwaam.
	Slim inzetten van data en technologie.	Crisisorganisatie is en blijft toekomst-bestendig.
	De Friese crisisorganisatie is 24/7 paraat.	Crisisorganisatie komt in actie bij GRIP-opschaling en in situaties zonder GRIP-opschaling
Advisering	Adviseren van gemeenten over evenementen met inachtneming van de nieuwe Omgevingswet; bevorderen van regionale samenwerking en stimuleren uniformiteit in evenementenveiligheid.	Leveren van een bijdrage aan veilige en feestelijke evenementen in Fryslân.
	Adviseren en ondersteunen van zorginstellingen bij hun voorbereiding op rampen en crises.	Faciliteren zorginstellingen bij lessons learned n.a.v. de coronacrisis
Evalueren	Evalueren van (GRIP)inzetten en vakbekwaamheidsactiviteiten.	Verbeteren dankzij evaluaties en belevingsonderzoeken.
	Uitvoeren van belevingsonderzoeken onder burgers, bedrijven en netwerkpartners.	
	Borgen van actiepunten uit evaluaties in de crisisorganisatie.	
	Consequenties van de evaluatie van de Wet veiligheidsregio's in beeld brengen voor VRF.	

3.4. Investeringen in 2022

Programma Crisisbeheersing	Lasten	Baten	Saldo
Producten Crisisbeheersing	4.704.230	203.091	4.501.139
BDUR		2.816.402	-2.816.402
Bijdrage programma Crisis		*1.760.140*	*-1.760.140*
Reservemutaties Crisis	75.403		75.403
Totaal programma Crisis	***4.779.633***	***4.779.633***	**-**

Veiligheidsregio Fryslân wil rampen en crisis in de toekomst voor blijven

Risico's in beeld

Pim Wanders

Interview

We leven in een wereld waarin honderden hectares bos in vlammen opgaan, ijsberen geen ijs meer hebben om op te wonen en we niet meer genoeg letters in het alfabet hebben om stormen een naam te geven. De wereld verandert. Nieuwe rampen en crises komen eraan. Veiligheidsregio Fryslân wil voorbereid zijn op wat ons te wachten staat. 'Dat is ingewikkeld', zegt Pim Wanders, medewerker afdeling Crisisbeheersing: "We houden ons bezig met iets dat nog niet bestaat."

Een netwerk om data uit te wisselen

Een ramp of crisis in de toekomst een stap voor zijn lukt alleen samen zegt Pim: "De afdeling Crisisbeheersing is een netwerkafdeling en altijd bezig het bestaande netwerk te vergroten en te verbinden. Dat bestaat uit zeer diverse organisaties die stuk voor stuk data verzamelen. Denk maar eens aan overheidsorganisaties, zorginstellingen en cybersecurityorganisaties." Veiligheidsregio Fryslân wil al deze data bij elkaar brengen en verbanden leggen. "Daardoor hebben wij een continu beeld van wat er in de regio speelt op het gebied van veiligheid en gezondheid. Hierop kunnen wij of onze partners anticiperen."

Data en technologie waarmee we een bosbrand kunnen voorspellen

Stel je eens voor dat je een bosbrand kunt voorspellen aan de hand van data. Volgens Pim is dat mogelijk door de inzet van mensen en slimme technologie. "Door de beschikbare data uit ons netwerk kunnen we factoren die de kans op een bosbrand vergroten inzichtelijk maken. Bijvoorbeeld door een landkaart te ontwikkelen waarop we de lucht- en grondtemperatuur aflezen. Stel: we zien dat de grond in een bos erg warm en droog is, de Brandweer brengt ons op de hoogte dat er in dat gebied vaker bosbranden plaatsvinden en we lezen op een ander dashboard dat er veel mensen op de been zijn. Dan gaan bij ons de alarmbellen af. We informeren ons netwerk, zodat zij maatregelen kunnen nemen om de bosbrand te voorkomen."

'In de toekomst voorspellen én voorkomen we een bosbrand'

Experimenteren tijdens de coronacrisis

'Risico's in beeld' is een speerpunt van de afdeling Crisisbeheersing. Volgens Pim een continu proces, zonder een duidelijke kop en staart. "We zijn zelfs al begonnen met experimenteren." Dat heeft alles te maken met het coronavirus. "Een team van medewerkers van de afdeling crisisbeheersing vormt ons informatieknooppunt. Zij doen niets anders dan informatie verzamelen van onder andere de Friese gemeenten, politie, GGD, ziekenhuizen en sociale media. Daarnaast meten wij sinds kort de maatschappelijke impact van de coronacrisis op de Friese inwoners door samen te werken met het Fries Sociaal Planbureau. Dit alles levert iedere week een actueel beeld op, waarin we verbanden leggen tussen alle data." Het speerpunt 'Risico's in beeld' is pas geslaagd wanneer iedereen – ook partners – de verbanden begrijpen. Daarom maakt de afdeling deze gegevens inzichtelijk door middel van grafieken, beelden en situatieschetsen. Burgemeesters en de Friese crisisorganisatie kunnen deze heldere informatie gebruiken bij oordeel- en besluitvorming.

Dit is nog maar het begin

De afdeling Crisisbeheersing brengt de komende jaren door middel van data alle mogelijke risico's in beeld. Ze analyseren wat er 'nu' gebeurt en maken daar een advies in klare taal van. Pim benadrukt nogmaals: "We kunnen een ramp of crisis niet alleen voorspellen met onze eigen data. Belangrijk is daarom het aanhalen van nieuwe contacten. Denk aan private organisaties, inwoners en andere organisaties die op het eerste oog niets met een crisis te maken hebben. Zodat we data verzamelen, waarvan we nu nog niet weten dat we die straks nodig hebben." ■

4. Programmaplan Brandweer

4.1. Doel van het programma

Onze programmadoelen komen sterk overeen met die van Crisisbeheersing. Dit onderstreept de band tussen deze twee bedrijfskolommen. Brandweer Fryslân heeft samen met Crisisbeheersing een belangrijke taak om samen met burgers en organisaties Fryslân veiliger te maken. In lijn met het Beleidsplan Veiligheid (2019-2022) werken beide kolommen samen aan een netwerksamenleving. Met elkaar willen wij onze gezamenlijke data slim inzetten en verbinden om de veiligheid in Fryslân verder te vergroten. Brandweermensen en Crisisbeheersers zijn nieuwsgierig en zich steeds bewust van gebeurtenissen in hun omgeving. Zo kunnen zij goed inspelen op de veranderende wereld om hen heen.

4.2. Speerpunten Brandweer

De volgende speerpunten zijn specifiek voor Brandweer Fryslân en laten zien wat de ambitie voor 2022 is.

Samen aantoonbaar paraat
In 2022 zijn wij Samen aantoonbaar Paraat en voelen wij ons gezamenlijk verantwoordelijk voor de brandweerzorg in Fryslân. Op basis van een betrouwbaar en actueel beeld van de repressieve slagkracht (mens en materieel) anticiperen wij adequaat op paraatheidsproblemen. Dit vraagt om openheid en de vanzelfsprekendheid om met elkaar gesprekken te voeren over paraatheid en de geleverde operationele prestaties, zoals: de daadwerkelijke bezetting-, uitruk- en opkomsttijden. We rapporteren hierover op basis van vastgestelde normen. Ook bereiden wij ons voor op de paraatheidsvraagstukken van de toekomst, bijvoorbeeld in het vraagstuk over de taakdifferentiatie brandweer.

Samen aantoonbaar vakbekwaam
In 2022 beschikken wij over een effectief en efficiënt trainingsprogramma dat aansluit op de behoefte van de medewerkers en de risico's in hun omgeving. Ons PPMO-programma zorgt ervoor dat al het personeel medisch geschikt is voor de taken die ze moeten kunnen uitvoeren. Het brandweerpersoneel heeft inzicht in de eigen mate van vakbekwaamheid en voelt zich daar zelfverantwoordelijk voor. Zowel de medewerker, de ploegleider als het clusterhoofd hebben inzicht in de stand van de vakbekwaamheid. Er kan mede hierdoor tijdig bijgestuurd worden op afwijkingen. Dankzij een flexibel vakbekwaamheidsprogramma kunnen wij inspelen op nieuwe inzichten en noodzakelijke aanpassingen voor onze repressieve organisatie.

Risicobewust en Risicogericht samenwerken
In 2022 werken wij Risicobewust en Risicogericht samen en richten wij ons op de risico's die ertoe doen. Juist hier kunnen wij vanuit onze integrale deskundigheid meerwaarde laten zien. Om deze deskundigheid te kunnen bieden, zijn wij risicobewust. Wij hebben voldoende besef van risico´s in de omgeving. Intern zijn de verschillende disciplines met elkaar verbonden. Om goed risicogericht te kunnen werken hebben wij kennis van incidenten en het verloop van de bestrijding ervan. Maar ook van ons repressieve potentieel. Om repressief op te kunnen treden, hebben brandweermensen kennis van de preventieve voorzieningen, hulpmiddelen en de werking.

4.3. Resultaten 2022

Naast de basistaken incidentbestrijding en de advies- en controletaken vanuit risicobeheersing, zet Brandweer Fryslân in op de volgende resultaten:

Speerpunt	Doel	Resultaat
Brandweer breed	**Taakdifferentiatie vrijwilligers** De taakdifferentiatie tussen brandweervrijwilligers en beroepskrachten wordt na besluit in 2021 van het Veiligheidsberaad en minister JenV gecommuniceerd en geïmplementeerd.	Geïmplementeerde taakdifferentiatie.
	Tweede loopbaanbeleid Deze regeling is ontwikkeld als opvolger van het Functioneel Leeftijdsontslag. In 2020 is voor het eerst aanspraak gemaakt op de regeling en voor de komende jaren verwachten we een stijgende lijn.	Het resultaat van 2022 is afhankelijk van het besluit in de bestuurscommissie Veiligheid in 2021.
	Informatievoorziening en datakwaliteit We verbeteren de informatievoorziening en kwaliteit van data met het informatieplan VRF 2021 als leidraad.	Afhankelijk van de besluiten van het bestuur t.a.v. het informatieplan VRF 2021, de bijbehorende beleidsvoorstellen en het totale projecten-portfolio, worden in 2022 de adviezen al dan niet (verder) uitgevoerd en geïmplementeerd. De adviezen gaan in ieder geval over slimme pagers, beschikbaarheidssystemen, paraatheidsmonitoring, navigatie en automatisch statussen.
Samen aantoonbaar paraat	**Adequate huisvesting** Realisatie brandweerkazerne Oudega en uitvoering bouwagenda.	Eind 2022 is brandweerpost Oudega klaar om repressieve taken zelfstandig uit te voeren. Deze worden uitgevoerd vanuit een tijdelijke (gehuurde) uitruklocatie en met beschikbare reservematerialen. Huisvesting en vervangen van materieel is opgenomen in investeringsplannen voor de jaren na 2022. Afhankelijk van de besluiten in het kader van taakdifferentiatie herzien we in 2021 de bouwagenda. De uitvoering wordt in 2022 verder opgepakt.
	Evaluatie dekkingsplan 2.0 In 2021 wordt aan het bestuur een procesvoorstel gedaan t.a.v. de evaluatie van het dekkingsplan 2.0.	In 2022 wordt het verbeterplan n.a.v. de evaluatie van het dekkingsplan 2.0 geïmplementeerd. Dit hangt ook samen met de besluiten in het kader van taakdifferentiatie.

Speerpunt	Doel	Resultaat
Samen aantoonbaar vakbekwaam	**Groeien naar meetbare vakbekwaamheid**	Er zijn instrumenten voor dialoog en gewenste cultuur ontwikkeld en waar mogelijk geïmplementeerd. De inhoud en planning is mede afhankelijk van de uitkomsten van het vraagstuk rondom taakdifferentiatie.
	Aanbieden van actuele vakbekwaamheidsinformatie	Er is via een dashboard inzichtelijk wat de gerealiseerde en nog te behalen resultaten zijn van het vakbekwaamheidsprogramma.
	3D Virtueel oefenen voor leidinggevend kader	De werkgroepen voor digitaal en virtueel oefenen zijn gerealiseerd en leveren een vaste inbreng in het oefenprogramma.
	Lerende organisatie Brandweer Fryslân is een lerende organisatie.	Brandweer Fryslân leert van regionale en landelijke inzetten en inzichten om de Friese brandweerzorg te verbeteren.
Risicobewust en Risicogericht samenwerken	**Omgevingswet** Uitvoering geven aan de Omgevingswet die per 1 januari 2022 in werking gaat.	Extra aandacht voor scholing van medewerkers en het bekend raken met werken onder de Omgevingswet in 2022.
	Dienstverlening Risicobeheersing	De in 2022 ingevoerde Omgevingswet in 2022 gaat gepaard met nieuwe producten, werkwijzen en anders samenwerken. Vooraf is onvoldoende in te schatten hoe de wet in de praktijk uitpakt voor Brandweer Fryslân en het bevoegd gezag. We onderzoeken dit in 2022 samen met het bevoegd gezag. Daarna werken we een aangepast dienstverleningsmodel met daarin nieuwe producten uit.
	Uitvoering programma Brandveilig leven 2019-2022	Samen met partners geven we uitvoering aan het uitvoeringsprogramma Brandveilig Leven 2019-2022. Daarnaast wordt in 2022 een nieuw meerjaren uitvoeringsprogramma Brandveilig Leven opgesteld.
	Ontwikkeling Informatiebeheer incidentbestrijding	• Meer precieze registratie van opkomsttijden door automatisch statussen (voorwaarde is goedkeuring businesscase) • Verdere verfijning van de inhoudelijke incidentregistratie in het kader van wettelijke verplichtingen • GEO-gebaseerd werken biedt in toenemende mate mogelijkheden om meer inzicht in voorkomen en spreiding van risico's te krijgen.
	Operationele informatievoorziening Gebruiken en inzetten van de VRF GEO- voorziening.	Werkprocessen in koude en warme fase op basis van kaders en mogelijkheden ingericht.
	Bluswatervoorziening	Als vervolg op het project en actieprogramma geven we uitvoering aan goingconcern acties ten aanzien van bluswatervoorziening.
	Natuurbrandbeheersing Gebiedsgericht werken op basis van per gebied vastgestelde RIN (Risico Index Natuurbranden).	De relevante natuurgebieden uit de gebiedsgerichte aanpak werken (of zijn in werking getreden) op basis van de geactualiseerde RIN.
	Natuurbrandbestrijding Verder uitwerken en borgen van de repressieve aanpak voor natuurbrandbeheersing.	Uitvoering gegeven aan het materieel- en vakbekwaamheidsplan op basis van de onderzoeksresultaten.

4.4. Investeringen in 2022

Programma Brandweer	Lasten	Baten	Eindtotaal
Producten Brandweer	37.334.137	1.093.804	36.240.333
BDUR		4.580.064	-4.580.064
Bijdrage programma Brandweer		*31.305.269*	*-31.305.269*
Reservemutaties Brandweer	692.668	355.000	337.668
Totaal programma Brandweer	***38.026.805***	***38.026.805***	**-**

Brandweer Fryslân en taakdifferentiatie

Over een sterke samenwerking die in strijd is met de wet

Marko Fennema

Waarom taakdifferentiatie bij De Brandweer?

In veel organisaties hebben betaalde krachten meer verantwoordelijkheden dan vrijwilligers. Dit onderscheid is een voorbeeld van taakdifferentiatie. Bij de brandweer is dit gestaag verdwenen; de vrijwilligers zijn inmiddels net zo bekwaam en hebben dezelfde verantwoordelijkheden als hun betaalde collega's. Hoewel het systeem goed werkt, blijkt uit de jurisprudentie dat het in strijd is met de Europese wetten over gelijke behandeling. Daarom moet Nederland de brandweerzorg anders inrichten. Een Denktank heeft in opdracht van de minister van Justitie en Veiligheid een mogelijke oplossing op papier gezet en presenteert de effecten in het voorjaar van 2021. De Brandweer in Friesland verwacht dat beleidswijzigingen + uitvoering in 2022 zijn beslag krijgen.

Interview

De manier waarop vrijwillige en betaalde krachten samenwerken is in strijd met de Europese wetten over gelijke behandeling. Beleidsmedewerker Marko Fennema van Brandweer Fryslân legt uit wat de aanleiding is en wat ons mogelijk te wachten staat.

De bal ging zeven jaar geleden rollen. Een Belgische brandweervrijwilliger spande een rechtszaak aan tegen zijn gemeente. Hij wilde betaald worden voor wachturen die veel verplichtingen met zich meebrachten. Na advies van het Europese Hof besliste de rechtbank in het voordeel van de vrijwilliger. Dit maakte Nederland erop attent dat de Brandweer formeel Europese wetten over gelijke behandeling overtreedt. Betaalde krachten en vrijwilligers doen hetzelfde werk, maar krijgen verschillende beloningen.

Het ministerie van Justitie en Veiligheid gaf een Denktank de opdracht om met een voorstel te komen hoe het systeem aan de wet kan voldoen. Met als belangrijkste punt: behoud de vrijwilligheid. De Denktank maakte een denkrichting en toetste deze bij alle Veiligheidsregio's. Ook hielden zij een enquête onder al het brandweerpersoneel. De Denktank komt in februari 2021 met een analyse van de mogelijke gevolgen. Marko: "Het beeld wat de Denktank kreeg vanuit alle Veiligheidsregio's is diffuus, dus dat is een ingewikkelde klus."

'Ons dekkingsplan leunt op het spreiden van de mensen met specialistische kennis'

Ervaart De Friese Brandweer een probleem?

Marko Fennema zit 'wat dubbel' in de voorbereiding op de nieuwe aanpak-in-wording. "We bereiden ons voor op de oplossing van een probleem dat de Friese brandweermensen niet ervaren. Tijdens een Webinar en via een enquête gaven zij aan: we begrijpen de context, maar lopen er zelf niet tegenaan. Ik verwacht geen rechtszaken van vrijwillige brandweermensen, toch behandelen we hen volgens Europese wetten wel ongelijk."

De huidige samenwerking tussen de vrijwilligers en betaalde krachten is volgens Marko sterk en flexibel. "Ons dekkingsplan leunt op het spreiden van de mensen met specialistische kennis. We geven vrijwilligers ook ruimte om een alarmering aan zich voorbij te laten gaan. We piepen altijd meer dan genoeg mensen op."

Hoe wil de Denktank de rechtsongelijkheid veranderen?

Marko: "Niemand wil af van de vrijwilligers en de samenwerking met beroepskrachten. De Denktank kijkt daarom hoe je een verschil kunt maken in verantwoordelijkheden. Zoals geen opkomstplicht als de pieper gaat en minder opleidingsverplichtingen voor een specialisatie. Een deel van de vrijwilligers parttime in dienst nemen is ook een optie."

Wat betekent dit in de praktijk voor Brandweer Fryslân?

Marko somt een aantal aandachtspunten op die Veiligheidsregio Fryslân de Denktank heeft meegegeven: "Op een aantal posten zijn er vrijwilligers met meer dan één specialisme. Zoals het meten van gevaarlijke stoffen in de lucht of bestrijden van complexe natuurbranden. Volgens de huidige landelijke denkrichting 'mag' een vrijwilliger nog maar één specialisatie hebben. Een beroeps moet zich klaarstomen voor drie. Dat kan betekenen dat je een beroepskracht gericht moet opleiden voor twee specialisaties waar in de praktijk misschien wel geen behoefte aan is. Ook hebben we de Denktank gewezen op gevolgen voor de autonome Waddeneilanden, die vanwege hun geografische ligging veel specialisaties zelfstandig moeten uitvoeren. Als dat niet meer kan, moeten ze vrijwilligers in dienst nemen of een beroep doen op collega's aan de vaste wel. Dat laatste is niet reëel als je snel moet handelen."

Hoe staan vrijwilligers tegenover een carrière als beroeps?

Marko: "Een aantal staat ervoor open, veel vrijwilligers willen dit niet. Zij zeggen: 'We hebben al een baan.' Ook is nog niet duidelijk hoe zo'n parttime dienstverband er uit gaat zien en wat de rechten en plichten zijn."

Heeft Europa een punt?

Marko: "In veel Europese wetten beschermen we gelijke behandeling van iedereen. En dat is een groot goed. Als een man en vrouw beiden directeur zijn en de man verdient meer, dan is dat een heel concrete rechtsongelijkheid: verwacht je hetzelfde van mensen, dan moet je hen hetzelfde belonen. Bij de brandweer is de rechtsongelijkheid minder concreet en voelbaar, maar de juridische context dwingt ons tot omturnen. Hoe we dat precies gaan doen, moet blijken uit de Denktank-uitkomsten." ■

5. Programmaplan Organisatie

Kaderbrief

De kaderbrief benoemt voor het programma organisatie geen nieuw beleid. Wel zijn de stand van zaken van eerder gestarte ontwikkelingen geschetst. Daarbij valt op dat de coronacrisis op alle terreinen voor vertraging zorgt. Tegelijkertijd verwachten we in 2022 wel vruchten te plukken van de ingezette processen.

5.1. Doel van het programma

In het programma Organisatie zijn taken gebundeld die voor de gehele Veiligheidsregio Fryslân georganiseerd worden. Denk aan ondersteuning bij bestuurlijke taken en ondersteunende producten en diensten. De doelen voor dit programma zijn een combinatie van specifieke ondersteuningsdoelen en doelen die op alle programma's van toepassing zijn.

5.2. Speerpunten Oganisatie

Het beleidsplan Organisatie loopt tot en met het jaar 2022. In dit beleidsplan is een drietal hoofdthema's benoemd met doelen voor dit programma. Bij iedere begroting formuleren we de doelen voor dat specifieke jaar, tussentijds geven we via de bestuursrapportage de voortgang hiervan weer, waarna we in het jaarverslag verantwoorden wat het uiteindelijke resultaat is geweest.

Normaliter kijken we in de begroting alleen maar vooruit. Nu we in een coronacrisis zitten, ontkomen we er niet aan om ook bij de huidige situatie stil te staan. 2020 en 2021 hebben een heel andere inzet van de ondersteunende diensten gevraagd dan normaal. Communicatie, Facilitair Bedrijf, Informatiemanagement, P&O: alle onderdelen zijn nadrukkelijk ingezet om de bestrijding van het coronavirus te ondersteunen. Met de opbouw van teststraten en vaccinatielocaties. Met het werven van veel bemonsteraars en medewerkers voor het bron- en contactonderzoek. Met het huisvesten van deze mensen en het faciliteren van ICT-middelen. Met het faciliteren van thuiswerken, zowel fysiek als digitaal. Allerlei inspanningen die in belangrijke mate een bijdrage leveren in de strijd tegen het coronavirus. En tijd en energie die daarmee niet op andere resultaten ingezet is.

Juist deze nauwe verwevenheid met het primair proces roept de vraag op waar het programma Organisatie specifiek in voorziet. Voor de totstandkoming van het nieuwe beleidsplan 2023 – 2027 initiëren we het gesprek om te kijken naar de opzet van de begroting.

Tot die tijd blijft het beleidsplan Organisatie van kracht. Deze beschrijft een drietal hoofdthema's:

1. **Digitale dienstverlening: 100% digitale dienstverlening voor de inwoners van Fryslân**
   Ons streven is om al onze dienstverlening te digitaliseren. Zodat inwoners van Fryslân zelf op de voor hen gewenste manier diensten en kennis tot zich kunnen nemen: fysiek of digitaal. Dit houdt ook in dat we aandacht hebben voor mensen die minder digitaal vaardig zijn. Daarvoor zoeken we zo veel mogelijk de verbinding met onze partners, zodat we vanuit een netwerk de dienstverlening kunnen optimaliseren.

2. **Duurzaamheid: Groen = Doen**
   We vinden het belangrijk een bijdrage te leveren aan de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen. Deze gaan over duurzaamheid in de breedste zin van het woord. Wij zijn van mening dat wij daar als overheidsorganisatie een voorbeeldfunctie in hebben.

3. **Uitstekend werkgeverschap: we zijn een Great Place to Work**
   Om ons verder te ontwikkelen als werkgever, streven we ernaar dat onze medewerkers ons blijven bestempelen als een zogenoemde Great Place to Work. Dit keurmerk maakt duidelijk op welke onderdelen we kunnen verbeteren. We richten ons op alle aspecten van het werkgeverschap. Bijvoorbeeld hoe de werkomgeving eruitziet. Of hoe we mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt kunnen helpen en hoe we onze huidige medewerkers kunnen ondersteunen, wanneer het werk andere competenties vraagt. Bijvoorbeeld door digitalisering en informatisering. Het behalen van het keurmerk is ook een stimulans voor het aantrekken van goed personeel in een krappe arbeidsmarkt.

Deze hoofdthema's bepalen de prioriteit tot en met 2022, wanneer het huidige beleidsplan afloopt. Daarnaast wordt binnen dit programma een groot aantal reguliere taken uitgevoerd, zoals communicatie, financiën, juridische zaken, inkoop en facilitaire zaken. Binnen deze taken benoemen wij twee overige speerpunten.

4. **Een tevreden bestuur**
   We hechten grote waarde aan de tevredenheid van onze ketenpartners. In de andere programma's zijn voor die specifieke inhoudelijke thema's indicatoren opgenomen die de tevredenheid van inwoners van Fryslân meten. In dit programma meten we de tevredenheid van u als bestuur.

5. **Betaaltermijn**
   Veiligheidsregio Fryslân vindt het maatschappelijk van belang om facturen snel te betalen. De belangrijkste reden is om snelle betaling van facturen te normaliseren, en zo vooral de kleine, lokale ondernemers snel van hun geld te voorzien.

5.3. Resultaten in 2022

1. **Digitale dienstverlening**
   De te realiseren resultaten hangen nauw samen met het traject rondom een Toekomstbestendige Bedrijfsvoering. Enerzijds omdat de concretisering van het informatiebeleidsplan door de coronacrisis vertraging heeft opgelopen en pas in 2021 zijn producten oplevert. En anderzijds is binnen Toekomstbestendige Bedrijfsvoering een aantal noodzakelijke beleidsvoorstellen geformuleerd die veelal liggen op het gebied van informatiemanagement. Het concrete resultaat voor 2022 is daarom dat de eerste noodzakelijke beleidsvoorstellen zoals in de overige programma's beschreven uitgewerkt en in de praktijk gebracht.

   Een tweede resultaat is de implementatie van de visie op thuiswerken. De coronacrisis heeft ons geleerd dat de thuiswerkplek ook na de crisis een meer vaste plek gaat innemen in de werkomgeving. Dit vraagt om na te denken hoe we dit vorm gaan geven.
   Deze uitwerking vindt in 2021 plaats, waarna de implementatie in 2022 vorm zal krijgen.

   Een derde resultaat is dat we in 2022 onze klantcontacten gestroomlijnd willen hebben. Door de coronacrisis is het merk 'Veiligheidsregio Fryslân' veel zichtbaarder voor de buitenwereld. Dit brengt ook een communicatiestroom met zich mee: mensen hebben vragen, klachten of bezwaren.

Binnen de merken 'GGD Fryslân' en 'Brandweer Fryslân' lopen vergelijkbare informatiestromen. Door deze informatiestromen bij elkaar te brengen, zonder afbreuk te doen aan de verschillende merken, is het voor inwoners van Fryslân gemakkelijker contact te leggen met onze organisatie, terwijl er voor de organisatie een kans ligt om de efficiëntie van de ondersteunende diensten verder te verhogen.

2. **Duurzaamheid**
   De in het beleidsplan gestelde resultaten op dit gebied staan onder druk. De te behalen resultaten zijn sterk afhankelijk van hoe lang de organisatie zich met de coronacrisis bezighoudt. Tegelijkertijd intensiveren we de samenwerking met Friese overheden, onder andere via het kernteam circulaire inkoop, om gezamenlijk meer circulair aan te besteden.

   Ondertussen blijven we, waar mogelijk, ons inzetten om gemakkelijke resultaten in de praktijk te brengen, en lastiger te bereiken doelen voor te bereiden. Zo hopen we na de coronacrisis een goede uitgangspositie te hebben om hier in korte tijd meters in te maken. Een voorbeeld is het creëren van een mobiliteitsplan dat ertoe moet leiden dat de reiskilometers die in het kader van onze werkzaamheden worden gemaakt gereduceerd kunnen worden, en daarmee de CO2-uitstoot.

3. **Uitstekend werkgeverschap**
   Het resultaat voor dit speerpunt is eenvoudig: in 2022 willen we dat onze medewerkers ons weer bestempelen als een Great Place to Work.

4. **Tevredenheid bestuur**
   Om een veelvoud van vragenlijsten te voorkomen, voeren we eens per vier jaar een kwalitatief onderzoek uit. In 2020 is het laatste onderzoek uitgevoerd. De resultaten worden in 2021 aan het bestuur gepresenteerd, waarna de aanbevelingen worden geïmplementeerd. Afhankelijk hiervan worden de resultaten voor 2022 bepaald.

   Onlangs is bestuurlijk afgesproken dat bij grote inhoudelijke uitzettingen ook middelen voor de bedrijfsvoering meegenomen worden. Tegelijkertijd handhaven we het oude uitgangspunt om eens in de vier jaar een benchmark uit te voeren naar de hoogte van de ondersteunende diensten, en zo te kijken of deze nog in de pas loopt. In 2022 voeren we deze benchmark opnieuw uit, vier jaar na de laatste in 2018.

   Daarnaast is in het Algemeen Bestuur de toezegging gedaan dat een project gestart wordt naar de opzet van de begroting. In een eerder traject in 2015, genaamd Begroting 2.0, is, samen met bestuurders, gekeken naar de gewenste informatievoorziening vanuit het bestuur. Ondertussen zijn we zes jaar verder en is het goed om een zelfde traject uit te voeren, en te kijken of de opzet van de begroting nog steeds aansluit bij de informatiebehoefte van het bestuur. Afhankelijk van de uitkomsten van dit traject worden de definitieve resultaten voor dit onderwerp bepaald.

5. **Betaaltermijn**
   De ambitie is om in 2022 80% van de facturen binnen 14 dagen te betalen, met een gemiddelde betaaltermijn van 12 dagen.

5.4. Investeringen in 2022

Programma Organisatie	Lasten	Baten	Saldo
Producten Organisatie	15.073.819	189.881	14.883.938
Bijdrage programma Organisatie		*15.063.526*	*-15.063.526*
Reservemutaties Organisatie	179.588		179.588
Totaal programma Organisatie	***15.253.407***	***15.253.407***	

5.5. Financiën en kengetallen Veiligheidsregio Fryslân

Bijdrage per programma	
GGD	21.366.084
Crisisbeheersing	1.760.140
Brandweer	31.997.937
Organisatie	15.063.526
Totaal	**70.187.687**

Formatie per programma		
Organisatie	113	fte
Brandweer	189	fte
GGD	318	fte
Crisisbeheersing	27	fte
Totaal	**647**	

Inkomstenverdeling	
Bijdrage gemeenten	70.187.687
BDuR	7.396.466
Overig	8.237.095
Totaal	**85.821.248**

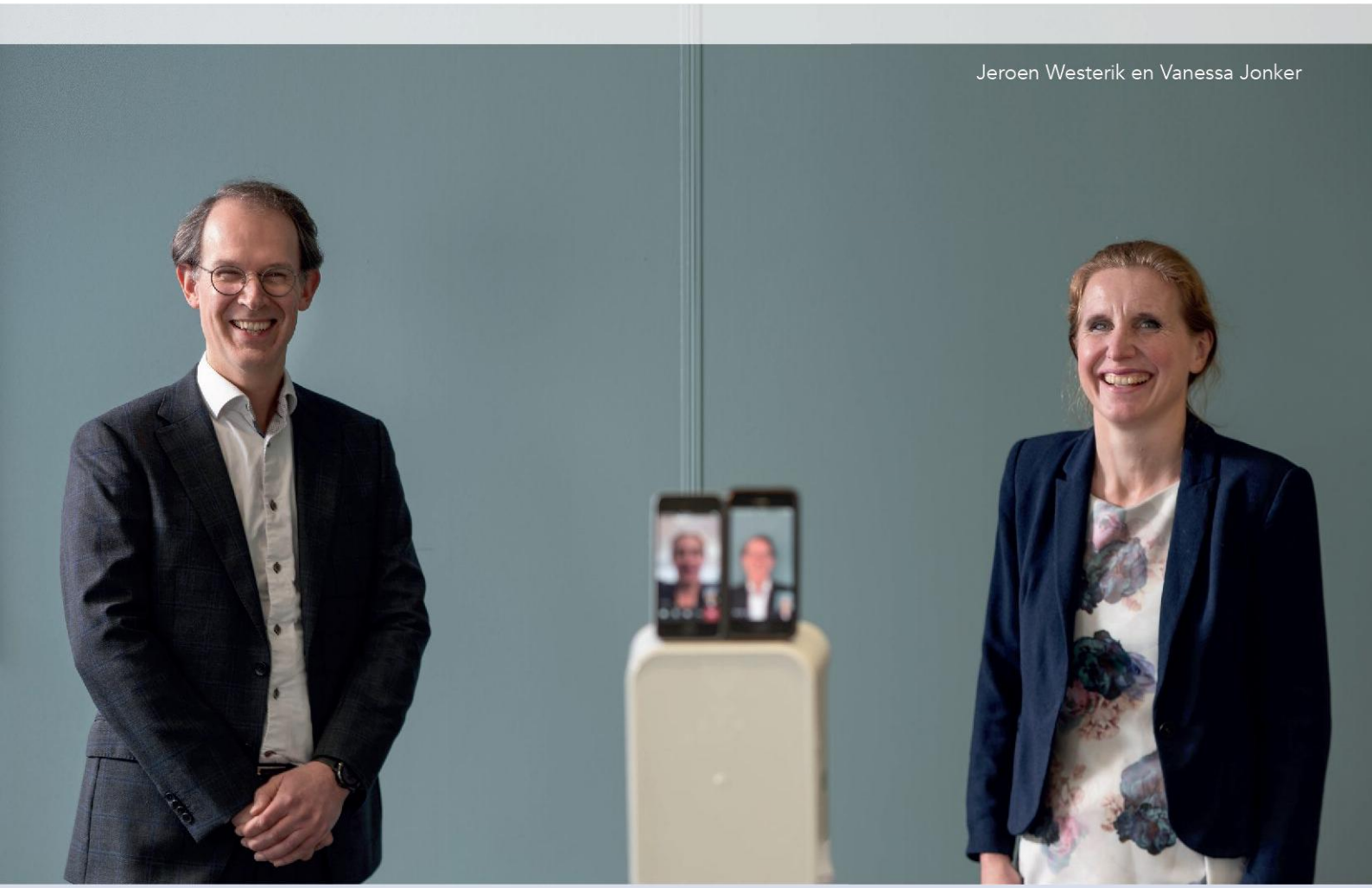
Gemeentelijke bijdrage per taakveld	
Gezondheid	27.165.542
Crisisbeheersing	2.633.825
Brandweer	40.388.321
Totaal	**70.187.687**

Kostenverdeling	
Salariskosten	56.506.828
Kapitaalslasten	8.412.143
Huisvestingskosten	4.315.196
Materiële kosten	15.537.422
Totaal	**84.771.589**

Verdeelsleutel programma organisatie	
GGD	38,5%
Crisisbeheersing	5,8%
Brandweer	55,7%

Veiligheidsregio Fryslân

Hoe maak je de grote belofte van informatiemanagement waar?

Jeroen Westerik en Vanessa Jonker

Interview

Data van Brandweer, GGD, Crisisbeheersing en Bedrijfsvoering veilig opslaan, met elkaar verbinden en beschikbaar stellen voor mensen die ze nodig hebben. Het klinkt als een grote belofte. Manager van afdeling Informatiemanagement Jeroen Westerik en projectleider Vanessa Jonker brengen initiatieven samen en verder.

Jeroen en Vanessa opereren in een werkelijkheid waar de software en online platformen voor het oprapen liggen. De makers verleiden iedereen met de boodschap: 'Het is makkelijk, functioneel en goedkoop. Zet ons in!' Enthousiaste teams gaan ermee aan de slag. Later blijkt dat de software onvoldoende praat met andere systemen. Of er is een risico dat data op servers van bedrijven terecht komt die niet voldoen aan de privacywetten. Jeroen: "Als je als kantoormedewerker bij je werkgever zelf een elektriciteitsdraadje doortrekt, dan kijkt iedereen je raar aan. Maak je op eigen houtje een account aan bij een softwareleverancier? Dan wordt dat heel normaal gevonden." In een ideale wereld bedenkt afdeling Informatiemanagement welke systemen het beste resultaat opleveren en hoe we ze onderling aansluiten."

Waarom hebben we een projectorganisatie nodig om verder te komen?

Vanessa: "We schetsen de randvoorwaarden, zoeken de verbinding met alle 'losse projecttrekkers' en maken beleid. Zodat de kolommen doelgericht en verantwoord aan het werk kunnen." Jeroen: "Vorig jaar hebben we de afdeling Informatiemanagement versterkt. Mensen kloppen vaker bij ons aan voor een advies voordat ze iets nieuws aanschaffen. Onze afdeling, maar ook de hele organisatie heeft de projectmatige aanpak nodig om te onderstrepen dat goed managen van alle beschikbare informatie over onze veiligheid en gezondheid belangrijk is. Niet alleen om intern de zaken nog beter op orde te hebben, maar ook om een goede partij te blijven in landelijke en regionale samenwerkingsverbanden." Het projectteam Informatiemanagement krijgt ook denkkracht en de frisse blik van buiten. Professionals van het bureau TwynstraGudde maken deel uit van het projectteam. In totaal werken 35 mensen van Brandweer, Crisisbeheersing, Bedrijfsvoering en GGD mee. Jeroen: "Veiligheidsregio Fryslân is nu een goede middenmoter, we willen naar de voorhoede."

Wanneer is de projectgroep klaar?

Vanessa, die als projectleider het proces van de hele operatie leidt en samenwerkt met TwynstraGudde: "Als er concreet informatiebeleid ligt." Volgens Vanessa maakt goed portfoliomanagement deel uit van dit beleid. Dit is een manier om met een gezamenlijk doel meerdere projecten naast elkaar te laten draaien. Als daarnaast de afdeling Informatiemanagement een nog sterkere plek in de totale organisatie krijgt, dan zijn we projectmatig gezien klaar. Dit betekent dat de functies van medewerkers op orde zijn, de spelregels om samen te werken duidelijk zijn en de kolommen hen weten te vinden voor advies."

'In de ideale wereld bedenkt afdeling Informatiemanagement welke systemen resultaat opleveren en hoe we ze onderling aansluiten'

Welke ambities heeft de Brandweer op het informatievlak?

Jeroen: "De Brandweer wil de operationele informatievoorziening goed op orde hebben. Ongeacht welke ploeg er uitrukt. We werken aan databases die in verbinding staan met voertuigen en continu actuele informatie leveren. Welke stoffen liggen er in dat brandende bedrijf, hoeveel mensen werken of wonen er, et cetera. Nu staat veel data in pdf-bestanden, die steeds opnieuw bijgewerkt en ge-upload worden. De tijd van de multomappen hebben we allang achter ons gelaten, maar het kan nog beter. De brandweer werkt grootschalig en veel samen met Groningen en Drenthe. We gaan nog meer toe naar een netwerk van hulpdiensten. Dat laatste zie je bij de GGD ook; de laboratoriumuitslagen van coronatests komen al vanuit meerdere organisaties en zij werken landelijk samen. Daarom is het belangrijk dat alle systemen met elkaar praten. Het zou niet moeten uitmaken wie het behandelt. De actualiteit en veiligheid ervan moet altijd op orde zijn."

Wat wil GGD bereiken?

De Jeugdgezondheidszorg van GGD wil veel meer gebruik maken van digitale producten om gezinnen te geven wat ze nodig hebben. De mensen achter deze verandering kunnen rekenen op de hulp van de projectorganisatie van Informatiemanagement. Eén van de ambities is, dat ouders altijd zelf inzage hebben in hun gegevens en zaken kunnen aanleveren aan de hand van slimme vragenlijsten.

Met informatie uit wijkprofielen willen de jeugdgezondheidsprofessionals van GGD ook meer datagedreven werken. Jeroen: “Zodat ze precies kunnen zien welke thema's in bijvoorbeeld kwetsbare wijken onderwerp van gesprekken met ouders moeten zijn. Tegelijkertijd moet een medewerker van het klant contactcentrum alle relevante informatie van een gezin paraat hebben, als een vader of moeder belt met een vraag. Uiteraard zijn de voorschriften en regels rondom privacy daarin leidend en zijn we zeer scherp op het voorkomen van datadiefstal."

Welke ambities heeft Crisisbeheersing?

Crisisbeheersing wil vooral de spin in het web zijn van alle informatie die binnenkomt en eruit gaat. Daar hebben zij tijdens de coronacrisis al een voorschot op genomen met een informatie-knooppunt. De functie denkt crisisbeheersing ook in de toekomst te moeten vervullen. Daarvoor is een soort intern crisismanagementsysteem nodig. Vergelijkbaar met het landelijke crisismanagementsysteem (LCMS). Je werkt dus netcentrisch; je verzamelt en geeft betekenis aan de informatie door data van GGD en Brandweer in één systeem te zetten. De relatief kleine afdeling Crisisbeheersing wil de interne informatie ook slim delen met gemeenten en andere partijen. Vanessa: “Als projectgroep bedenken we de voorzieningen die nodig zijn om in de toekomst het werkproces meer te automatiseren en de juiste dashboards te leveren. Nu doen de medewerkers van Crisisbeheersing nog veel intensief knip- en plakwerk. Als afdeling én projectgroep Informatiemanagement gaan wij bijdragen aan het vergemakkelijken, versnellen én verrijken van de informatie.”
Bedrijfsvoering - de ‘vierde kolom’ van de VRF-organisatie - zorgt binnen de projectgroep en organisatie dat informatiebronnen op orde zijn. Ook bewaakt ze de datakwaliteit. Vanessa: “Als we een restaurant zouden zijn, dan is afdeling Informatiemanagement van Bedrijfsvoering de keuken die de verschillende gerechten voor GGD, Crisisbeheersing en Brandweer maakt.”
De mogelijkheid om met elkaar in Teams te vergaderen en videobellen is zo'n gerecht waar we in deze tijd dankbaar van gegeten hebben. ■

6. Algemene dekkingsmiddelen

Gemeentelijk bijdrage in het nadelig saldo

Conform de gemeenschappelijke regelingen wordt de vastgestelde bijdrage in het nadelig saldo over de gemeenten voor de programma's Gezondheid en Crisisbeheersing verdeeld op basis van het inwonertal. In afwijking hiervan heeft het Algemeen Bestuur besloten de bijdrage voor het programma Brandweer te verdelen op basis van de verdeling van het cluster openbare orde en veiligheid (OOV) in het gemeentefonds.

Per programma is de bijdrage als volgt:

GGD	€	21.366.084
Crisisbeheersing	€	1.760.140
Brandweer	€	31.997.937
Organisatie	€	15.063.526
Totaal	**€**	**70.187.687**

De bijdrage in het programma Organisatie wordt conform de eerder vastgestelde verdeelsleutels voor organisatieoverhead toegerekend aan de oorspronkelijke taakvelden. Deze toerekening aan de taakvelden is er zodat de deelnemende gemeenten de bijdrage kunnen opnemen in hun eigen begroting. De toerekening aan de taakvelden is als volgt:

GGD	38,5%
Crisisbeheersing	5,8%
Brandweer	55,7%

Hiermee komt de bijdrage per taakveld uit op de volgende bedragen:

Gezondheid	€	27.165.542
Crisisbeheersing	€	2.633.825
Brandweer	€	40.388.321
Totaal	**€**	**70.187.687**

In bijlage 1 staat een overzicht van de verdeling van de bijdrage per taakveld over de gemeenten, inclusief een meerjarenperspectief richting 2025.

Brede doeluitkering rampenbestrijding

De bijdrage BDuR (zoals opgenomen in de begroting) is gebaseerd op de decembercirculaire 2020. Deze geeft een overzicht van de verdeling van het landelijke budget over de veiligheidsregio's voor 2021 en verder. De bijdrage voor 2022 is gebaseerd op deze meest recente informatie. Voor de bijdrage BDuR werd tot en met 2019 conform het (bij de regionalisering afgesproken) uitgangspunt voor 35% toegerekend aan het programma Crisisbeheersing, en voor 65% aan het programma Brandweer. Omdat vanaf 2020 een korting plaatsvindt inzake het Landelijk Meldkamer Systeem en dit enkel de brandweerbegroting raakt wordt vanaf 2020 de verdeling 62% Brandweer en 38% Crisisbeheersing aangehouden.

7. Paragrafen

7.1. Financiering

De kaders voor financiering zijn gebaseerd op de 'Wet Financiering Decentrale Overheden' en de daaruit voortvloeiende uitvoeringsregelingen. Het eigen treasury-beleid van Veiligheidsregio Fryslân is vastgelegd in de financiële verordening.

Beleid financieringsrisico's

Het financieringsbeleid van Veiligheidsregio Fryslân is erop gericht de financieringsrisico's voor langere tijd af te dekken met vastrentende leningen. De omvang en looptijd van deze leningen is afgestemd op de omvang en levensduur van de materiële vaste activa en de aflossing is gepland binnen de kaders voor de renterisiconorm. Afhankelijk van de situatie op de kapitaalmarkt en de hoogte van eigen financieringsmiddelen (eigen vermogen, voorzieningen en werkkapitaal) bestaat de mogelijkheid een deel (tot de kasgeldlimiet) kortlopend te financieren. Bij de financiering worden geen zekerheden verstrekt en worden geen afgeleide financiële instrumenten ingezet.

Rentebeleid

De interne rente/omslagrente wordt bepaald op basis van de volgende elementen:

- Rente bestaande leningenportefeuille (rente die we daadwerkelijk betalen);
- Inschatting rentekosten nieuw aan te trekken financiering;
- Oprenting voorziening FLO.

De interne rente/omslagrente volgt dus zeer nauwgezet de werkelijke rentelasten en bedraagt daarom inmiddels 2%.

Leningenportefeuille en liquiditeit

Het verloop in de financieringsportefeuille is nagenoeg volledig te herleiden naar het investeringsprogramma. Door het geplande investeringsprogramma in 2021 en 2022 neemt de omvang van de langlopende leningen naar verwachting toe tot bijna € 77 miljoen per eind 2022.

Kasgeldlimiet en renterisiconorm

Het financieringsbeleid voorziet in een groter beroep op kortlopende leningen, alvorens langlopend wordt gefinancierd. Dit betekent dat de ruimte onder de kasgeldlimiet zal worden benut, gelijk aan voorgaand jaar, waarbij de kasgeldlimiet per kwartaal overigens niet zal worden overschreden. Voor 2022 is de kasgeldlimiet bepaald op 8,2% van het begrotingstotaal, dit is € 7,0 miljoen.

De renterisiconorm voor 2022 is 20% van het begrotingstotaal, of € 17,0 miljoen. Bij het samenstellen van de leningenportefeuille is er rekening mee gehouden dat de jaarlijkse aflossingen en renteherzieningen de renterisiconorm niet overschrijden.

Bespaarde rente FLO-overgangsrecht

De voorziening FLO-overgangsrecht is gewaardeerd op contante waarde. Het jaarlijks toevoegen van rente aan de voorziening is opgenomen in de begroting, en wordt gedekt door de rente die wordt bespaard met de eerder ontvangen afkoopsom. De gehanteerde rekenrente is 2,5%.

7.2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In het BBV wordt het weerstandsvermogen omschreven als de relatie tussen de weerstandscapaciteit van de organisatie en de risico's waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen. Het weerstandsvermogen kan ook worden omschreven als de mate waarin de organisatie in staat is om omvangrijke tegenvallers op te vangen, zonder dat het beleid hoeft te worden aangepast. De weerstandscapaciteit dient dus om de continuïteit van de organisatie te waarborgen.

Beleid

Het beleid rondom weerstandsvermogen en risicobeheersing is vastgelegd in de beleidsnota 'Weerstandsvermogen 2019-2022'. De hoofdlijnen van dit beleid zijn als volgt:

- Binnen de gemeenschappelijke regeling wordt geen eigen weerstandscapaciteit aangehouden. In plaats daarvan worden de gemeenten geïnformeerd over de risico's die aanwezig zijn, zodat ze hier rekening mee kunnen houden in hun eigen paragraaf weerstandsvermogen;
- In de paragraaf weerstandsvermogen worden naast de reguliere risico's ook de risico's opgenomen die mogelijk structurele impact kunnen hebben op de begroting van de VRF (zie kopje 'structurele risico's');
- De gemeenschappelijke regeling maakt gebruik van een egalisatiereserve, die wordt gebruikt om incidentele schommelingen in het resultaat op te vangen. Het saldo van de egalisatiereserve heeft een omvang van tussen de 2% en 5% van het begrotingstotaal;
- Er wordt geen post onvoorzien aangehouden in de begroting. Het eerder als 'onvoorzien' aangemerkte budget heeft geen relatie met het risicoprofiel, en is daarom omgevormd naar een budget voor bovenmatige personele fricties.

Algemene risico's

Sinds de vaststelling van de nota weerstandsvermogen zijn geen wijzigingen opgetreden in de risico's die meewegen voor de weerstandscapaciteit. Dit zijn de volgende zaken:

- Wegvallen van maatwerk- en markttaken: de Veiligheidsregio Fryslân voert diverse taken uit die nauw verbonden zijn met de basistaak, maar niet collectief worden uitgevoerd. Voorbeelden hiervan zijn maatwerk JGZ, dienstverlening Wabo en reizigersvaccinaties. Op deze taken wordt deels vast personeel ingezet, en wordt een beroep gedaan op overhead. Daarnaast wordt een winstmarge op deze taken gecalculeerd, die ervoor zorgt dat de collectieve basistaak goedkoper wordt. Wegvallen van deze taken zorgt zowel voor incidentele fricties als voor het vervallen van structurele dekking;
- Fysieke en psychische schade door werkzaamheden: het optreden van personeel en vrijwilligers bij incidenten kan fysieke en psychische schade opleveren, die niet altijd goed te verzekeren is. De gevolgen hiervan kunnen verstrekkend zijn, bijvoorbeeld blijvende arbeidsongeschiktheid;
- Het niet kunnen werven van voldoende kwalitatief personeel, waardoor de taakuitvoering in gevaar komt: bij de huidige arbeidsmarkt is het lastig om voldoende kwalitatief personeel te werven. Dit probleem doet zich voor bij alle organisatieonderdelen. Het gevolg kan zijn dat de kwaliteit van de dienstverlening onder druk komt of alleen kan worden gerealiseerd tegen onevenredig hoge kosten.

Weerstandscapaciteit

De gemeenschappelijke regeling heeft geen eigen weerstandscapaciteit. De risico's die zich voordoen worden daarom in beginsel afgewenteld op de deelnemende gemeenten.

Structurele risico's

Voor de komende jaren zijn enkele grote structurele risico's aangemerkt, dit betreft:

Wet normalisering rechtspositie ambtenaren

De Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) is op 1 januari 2020 in werking getreden. De wet zorgt ervoor dat ambtenaren zoveel mogelijk dezelfde arbeidsrechtelijke positie krijgen als werknemers in het bedrijfsleven. Voor veiligheidsregio's is de invoering uitgesteld tot 1 januari 2022, onder meer in verband met de bijzondere positie van brandweervrijwilligers. Het Algemeen Bestuur besluit in maart 2021 over deelname aan de nieuw op te richten werkgeversvereniging samenwerkende veiligheidsregio's (WVSV). Wanneer tot deelname wordt besloten, wordt voorzien in een nieuwe vorm van arbeidsvoorwaardenvorming voor onze medewerkers. Binnen VRF zal de invoering van de Wnra sowieso inzet vragen en kosten met zich meebrengen in 2021, mogelijk ook nog in 2022.

Taakdifferentiatie brandweervrijwilligers

Het huidige systeem van een aparte rechtspositie voor brandweervrijwilligers is in strijd met de Europese wet- en regelgeving. Daarom past de huidige vorm van vrijwilligheid bij de brandweer niet binnen het juridische kader. Veiligheidsregio's zijn hierdoor genoodzaakt om na te denken over de consequenties van dit gegeven.

Het Veiligheidsberaad stelde samen met verantwoordelijk minister Grapperhaus (Justitie en Veiligheid) een Denktank taakdifferentiatie in om te onderzoeken hoe, met behoud van vrijwilligheid, binnen het juridische kader, de brandweervrijwilligers nadrukkelijk en fundamenteel zijn te onderscheiden van de beroepskrachten. De opbrengst – denkrichting - bespraken zij in december 2020 en dit leidde tot een vervolgopdracht tot nadere uitwerking van de denkrichting. Kortweg moet het verschil in taken tussen vrijwilligers en beroepskrachten concreet worden beschreven. In de loop van 2021 verwachten we (landelijke) besluitvorming over het vervolg. Dit zal impact hebben op Brandweer Fryslân.

Overige landelijke ontwikkelingen

Steeds meer is VRF mede afhankelijk van landelijke ontwikkelingen, niet in de laatste plaats door de (bovenregionale) coronacrisis. Landelijke gremia kunnen autonoom lasten bij ons neerleggen die wij nu niet voorzien. Voorbeelden hiervan zijn de strategische agenda van het Veiligheidsberaad (rond projecten als 'Presterend Vermogen', 'Versterking Bevolkingszorg' en 'Bovenregionale operationele besluitvorming') en de structurele inzet van het Landelijk Operationeel Team Corona (LOT-C).

Externe veiligheid

Sinds de inwerkingtreding van het Besluit externe veiligheid (Bevi) in 2004 ontvangen (regionale) brandweren de Impuls OmgevingsVeiligheid (IOV)-gelden. Deze gelden waren aanvankelijk bedoeld als impuls voor de uitvoering van de toen nieuwe taken op het gebied van externe veiligheid. Sinds 2015 zijn de gelden ingezet voor de voorbereiding op de inwerkingtreding van de Omgevingswet.

Brandweer Fryslân ontving jaarlijks € 130.000. Voor dit bedrag is steeds reguliere advieswerk aan gemeenten, provincie, rijk en defensie gedaan. Daarnaast zijn hieruit projecten in het kader van Omgevingswet (onderdeel brandweer) gefinancierd. Door een verschuiving van verantwoordelijkheden bij de ministeries hebben we vanaf 2021 te maken met een korting op de IOV-gelden. De gevolgen hiervan voor de uitvoering van werkzaamheden voor de VRF zullen in 2021 duidelijk worden.

Functioneel leeftijdsontslag (FLO)

Door de landelijke netto afspraak hebben wijzigingen in wet- en regelgeving (zoals cao-verhogingen) directe financiële gevolgen. De cao gemeenten 01-01-2020 tot 01-01-2021 en de afschaffing van de levensloopregeling zorgen er voor dat de bestemmingsreserve eerder uitgeput is dan waar rekening mee is gehouden op moment van overname.

Forensische geneeskunde
De Nationale Politie zal de medische arrestantenzorg aanbesteden, waarbij de kans bestaat dat dit niet aan de GGD wordt gegund. Het directe financiële effect van het verliezen van de aanbesteding medische arrestantenzorg is het vervallen van het begrote voordeel.
De gemeentelijke bijdrage stijgt dan met ongeveer € 40.000. Voor de uitvoering van forensische geneeskunde is samenwerking in Noord-Nederland noodzakelijk en deze zal in 2021 verder worden vormgegeven. Binnen deze Noordelijke samenwerking is een efficiëntere inzet van artsen mogelijk. De verwachting is dat hiermee het vervallen van het begrote voordeel kan worden opgevangen.

Rente
Op dit moment zijn de financieringslasten erg laag, door de huidige rentesystematiek levert dit een voordeel op voor de gemeenten. Echter bij een stijgende marktrente zal de rentelast hoger worden dan de beschikbare uitzetting van de kapitaalslasten, wat resulteert in een direct nadeel voor de gemeenten.

Vervallen risico's
De volgende, in eerdere begrotingen genoemde risico's, zijn vervallen:

Openbaar meldsysteem
Na diverse onderzoeken en een gerechtelijke uitspraak komen de inkomsten voor de regierol op het OMS per juni 2020 te vervallen. Dit betreft een structureel bedrag van € 218.788. In de Kaderbrief 2020 is toegezegd dat aan het bestuur wordt voorgelegd hoe hiermee om te gaan. Op dit moment worden de gevolgen en mogelijke maatregelen bij afdeling Risicobeheersing in beeld gebracht. Het bestuur is hierover geïnformeerd in de vergadering van februari 2020.

Evaluatie Wet veiligheidsregio's
In opdracht van de minister van Justitie en Veiligheid is in 2020 onderzocht of de Wet veiligheidsregio's na tien jaar nog goed aansluit bij de huidige situatie. Ook is onderzocht of de wet voldoende is voorbereid op toekomstige dreigingen, maatschappelijke ontwikkelingen en ontwikkelingen in de crisisbeheersing in het algemeen. Inmiddels zijn zowel het evaluatierapport als een kabinetsstandpunt hierop naar de Tweede Kamer gestuurd. Laatstgenoemde heeft het onderwerp in februari 2021 controversieel verklaard. Dit betekent dat bij of na de formatie duidelijk wordt hoe een nieuw kabinet verder wil met de conclusies en aanbevelingen van de commissie. De aanbevelingen sluiten overigens goed aan bij de organisatorische inrichting en werkwijze van VRF. Naar verwachting zal de doorontwikkeling een geleidelijk, landelijk proces zijn; op dit moment voorzien we geen grote extra kosten.

Evaluatie Wet gemeenschappelijke regelingen
Het voorstel tot wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) ligt sinds eind 2020 bij de Eerste Kamer. Vanwege het verkiezingsjaar is moeilijk in te schatten wanneer het wetsvoorstel definitief zal worden. Doel van de wetswijziging is versterking van de legitimiteit van gemeenschappelijke regelingen door bijvoorbeeld het verlengen van reactietermijnen voor gemeenteraden. De wetswijziging zal een wijziging van de gemeenschappelijke regeling tot gevolg hebben, maar financieel verwachten we geen consequenties.

Financiële kengetallen

Het besluit 'Begroting en verantwoording' schrijft voor dat in deze paragraaf een set met kengetallen wordt opgenomen rondom de financiële positie. De uitwerking hiervan is als volgt:

	Jaarverslag 2020	Begrotingswijziging 2021	Begroting 2022
Netto schuldquote	57,15%	75,04%	83,27%
Gecorrigeerde netto schuldquote	57,15%	75,04%	83,27%
Solvabiliteit	7,78%	4,56%	4,19%
Structurele exploitatieruimte	0%	0%	0%

Toelichting
De netto-schuldquote neemt ten opzichte van de begroting van 2021 toe, door het aantrekken van externe financiering voor de geplande investeringen. De solvabiliteit neemt af door het invullen van de investeringsplanning in de komende jaren. Daarnaast neemt het saldo van de bestemmingsreserves af door de besteding van de specifiek voor projecten beschikbare gelden. Dit beeld vertoont een duidelijke samenhang met het structureel 'vollopen' van de investeringsplanning de komende jaren, en de daarvoor in deze begroting opgenomen groei van de kapitaallasten. De structurele exploitatieruimte is per definitie 0%, aangezien de gemeentelijke bijdrage exact is afgestemd op het resterende nadelig saldo.

7.3. Bedrijfsvoering

De inhoud van het onderdeel Bedrijfsvoering staat inhoudelijk toegelicht onder het programma Organisatie.

7.4. Onderhoud kapitaalgoederen

In deze paragraaf staat een uiteenzetting van het geplande beleid over het gebouwenbeheer van Veiligheidsregio Fryslân. .

De organisatie heeft de volgende gebouwen in eigendom/beheer:

- het hoofdkantoor aan de Harlingertrekweg
- 66 brandweerkazernes, waarvan 48 in eigendom
- 48 locaties voor JGZ, allen gehuurd
- het regionaal coördinatiecentrum (RCC), ondergebracht bij de meldkamer

Kwaliteitsniveau

Voor de gebouwen die Veiligheidsregio Fryslân in eigendom heeft, staat het gewenste kwaliteitsniveau op een redelijke conditie, conditieniveau 3 (Plaatselijk zichtbare veroudering, functievervulling van bouw- en installatiedelen niet in gevaar, NEN 2767). Om deze kwaliteit te kunnen waarborgen, hebben de eigendomslocaties meerjarige onderhoudsplanningen. Voor het egaliseren van de lasten van groot onderhoud over de jaren wordt gebruik gemaakt van een onderhoudsvoorziening. De in de begroting geraamde dotatie aan de voorziening is het gemiddelde bedrag van het groot onderhoud dat de komende 30 jaar gepland is. Periodiek vindt er een herijking plaats van de onderhoudsbegroting. Bij de huurlocaties wordt gestreefd naar een vergelijkbaar kwaliteitsniveau. Deze wordt waar mogelijk vastgelegd in de huurovereenkomsten. Vervangingen van installatietechnische elementen boven € 10.000 zijn opgenomen in het meerjareninvesteringsprogramma (MIP).

Kazernebudgetten

Bij de regionalisering zijn de kazernebudgetten bepaald op basis van de overgenomen gemeentelijke locaties (huur of eigendom), gekoppeld aan het gewenste kwaliteitsniveau, inclusief een budget voor beheer van het vastgoed. Daarnaast zijn in het kader van het project 'Samen naar 1 Brandweer' budgetten vastgesteld voor facilitaire kosten en nutsvoorzieningen. In Dekkingsplan 2.0 zijn de budgetten bijgesteld op basis van kengetallen voor een kleine, middel of grote kazernes.

Vanuit Dekkingsplan 2.0 is de opdracht ontstaan voor de realisatie van een 66e kazerne in Oudega (Smallingerland). De opleiding van de vrijwilligers is momenteel in volle gang. Als de manschappen straks opgeleid zijn moet ook de huisvesting geregeld zijn. Veiligheidsregio Fryslân heeft een locatie op het oog voor de komende jaren. Deze locatie heeft goede uitvalswegen en kent ook een goede bereikbaarheid. Het doel is om 2022 met minimaal 16 personen in verschillende functies operationeel te zijn.

Blik op de toekomst

In 2017 is een portfolio-analyse uitgevoerd van de panden van de veiligheidsregio. Zowel eigendomslocaties, als huurlocaties. En zowel GGD als Brandweer. De portfolio-analyses geven een beeld van de staat van de kazernes en de GGD-locaties. Bij de brandweerkazernes heeft de focus vooral gelegen op de technische staat, functionaliteit, energieverbruik, financiën en courantheid. Bij de GGD zijn vooral de inrichtingszaken meegenomen. De portfolio-analyses geven een waardering van de locaties ten opzichte van elkaar en vormen daarmee een belangrijk instrument voor vervanging en nieuwbouw. Voor de brandweer heeft de portfolio- analyse geleid tot een bouwagenda tot 2025 die op 13 februari 2018 bestuurlijk is vastgesteld. De bestuurscommissie veiligheid heeft in haar vergadering van 11 juni 2020 besloten om de bouwagenda te temporiseren omwille van de discussie omtrent de taakdifferentiatie binnen de brandweer.

8. Financiële begroting

8.1. Overzicht van baten en lasten

	Lasten	Baten	Saldo
Programma Gezondheid			
Pijler 1	14.869.288	50.937	14.818.351
Pijler 2	9.481.056	3.005.635	6.475.421
Pijler 3	1.606.066	979.955	626.111
Pijler 4	1.702.993	1.702.993	-
Bijdrage programma Gezondheid		*21.366.084*	*-21.366.084*
Reservemutaties Gezondheid	102.000	655.799	-553.799
Totaal programma Gezondheid	**27.761.403**	**27.761.403**	**-**
Programma Crisisbeheersing			
Producten Crisisbeheersing	4.704.230	203.091	4.501.139
BDUR		2.816.402	-2.816.402
Bijdrage programma Crisis		*1.760.140*	*-1.760.140*
Reservemutaties Crisis	75.403		75.403
Totaal programma Crisis	**4.779.633**	**4.779.633**	**-**
Programma Brandweer			
Producten Brandweer	37.334.137	1.093.804	36.240.333
BDUR		4.580.064	-4.580.064
Bijdrage programma Brandweer		*31.997.937*	*-31.997.937*
Reservemutaties Brandweer	692.668	355.000	337.668
Totaal programma Brandweer	**38.026.805**	**38.026.805**	**-**
Programma Organisatie			
Producten Organisatie	15.073.819	189.881	14.883.938
Reservemutaties Organisatie		15.063.526	-15.063.526
Bijdrage programma Organisatie	*179.588*		*179.588*
Totaal programma Organisatie	**15.253.407**	**15.253.407**	
Eindtotaal	**85.821.248**	**85.821.248**	**-**

Conform het nieuwe BBV dient vanaf de begroting 2018 eveneens onderstaande opstelling per taakveld te worden opgenomen in de begroting. Deze is opgesteld conform de daarvoor uitgegeven handreikingen van de Commissie BBV.

Overzicht baten en lasten art. 27 BBV			
	Lasten	**Baten**	**Saldo**
Programma gezondheid	26.902.147	27.105.604	203.457
Programma crisisbeheersing	4.264.488	4.779.633	515.145
Programma brandweer	34.479.881	37.671.805	3.191.924
Programma organisatie	643.037	15.063.526	14.420.489
Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-
Overhead	17.936.259	189.881	-17.746.378
Heffing vpb	10.000	-	-10.000
Onvoorzien	535.776	-	-535.776
Saldo van baten en lasten	***84.771.589***	***84.810.449***	***38.860***
Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves per programma	1.049.649	1.010.799	-38.860
Resultaat	**85.821.248**	**85.821.248**	**0**

VEILIGHEIDSREGIO FRYSLÂN

	Jaarrekening 2020			Begroting 2021			Begroting 2022			Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma Gezondheid																		
Pijler 1	15.474.614	1.951.449	13.523.165	14.363.619	241.496	14.122.123	14.869.288	50.937	14.818.351	14.781.095	51.859	14.729.236	15.047.343	52.830	14.994.513	15.355.515	53.696	15.301.546
Pijler 2	9.264.418	3.477.423	5.786.995	9.527.232	2.999.471	6.527.761	9.481.056	3.005.635	6.475.421	9.528.455	3.061.955	6.466.500	9.699.744	3.119.289	6.580.455	9.898.299	3.186.562	6.711.737
Pijler 3	12.202.749	11.700.537	-502.212	1.539.149	948.695	590.454	1.606.066	979.955	626.111	1.627.667	997.811	629.856	1.656.927	1.016.495	640.432	1.690.844	1.038.417	652.427
Pijler 4	1.424.269	1.424.269	-	1.680.412	1.680.412	-	1.702.993	1.702.993	-	1.735.350	1.735.350	-	1.767.844	1.767.844	-	1.805.970	1.805.970	-
Bijdrage programma Gezondheid		*19.890.989*	*19.890.989*		*20.892.338*	*-20.892.338*		*21.366.084*	*-21.366.084*		*21.816.761*	*-21.816.761*		*22.277.418*	*-22.277.418*		*22.748.282*	*-22.748.282*
Reservemutaties Gezondheid	102.000	524.943	422.943	102.000	450.000	-348.000	102.000	655.799	-553.799	102.000	110.831	-8.831	164.018	102.000	62.018	184.572	102.000	82.572
Totaal programma Gezondheid	***38.468.050***	***38.969.610***	***501.560***	***27.212.412***	***27.212.412***	-	***27.761.403***	***27.761.403***	-	***27.774.567***	***27.774.567***	-	***28.335.876***	***28.335.876***	-	***28.935.200***	***28.935.200***	-
Programma Crisisbeheersing																		
Producten Crisisbeheersing	4.197.605	286.074	-3.911.530	4.637.353	200.614	4.436.739	4.704.230	203.091	4.501.139	4.790.274	206.720	4.583.554	4.877.906	210.414	4.667.492	4.978.668	214.568	4.764.100
BDUR		2.827.821	2.827.821		2.778.928	-2.778.928		2.816.402	-2.816.402		2.816.402	-2.816.402		2.816.402	-2.816.402		2.816.402	-2.816.402
Bijdrage programma Crisis		*1.449.654*	*1.449.654*		*1.657.811*	*-1.657.811*		*1.760.140*	*-1.760.140*		*1.857.687*	*-1.857.687*		*1.957.376*	*-1.957.376*		*2.059.254*	*-2.059.254*
Reservemutaties Crisisbeheersing	48.974	-57.491	-106.465			-	75.403		75.403	90.535		90.535	106.286		106.286	111.556		111.556
Totaal programma Crisis	4.246.578	4.506.058	259.480	***4.637.353***	***4.637.353***	-	***4.779.633***	***4.779.633***	-	***4.880.809***	***4.880.809***	-	***4.984.192***	***4.984.192***	-	***5.090.224***	***5.090.224***	-
Programma Brandweer																		
Producten Brandweer	32.454.066	1.199.873	-31.254.193	36.716.694	1.454.285	35.262.409	37.334.137	1.093.804	36.240.333	38.102.203	1.110.247	36.991.956	39.199.189	1.126.986	38.072.203	40.411.904	1.145.799	39.266.105
BDUR		4.598.894	4.598.894		4.519.123	-4.519.123		4.580.064	-4.580.064		4.580.064	-4.580.064		4.580.064	-4.580.064		4.580.064	-4.580.064
Bijdrage programma Brandweer		*28.993.617*	*28.993.617*		*30.743.286*	*-30.743.286*		*31.997.937*	*-31.997.937*		*33.157.991*	*-33.157.991*		*34.339.805*	*-34.339.805*		*35.543.803*	*-35.543.803*
Reservemutaties Brandweer	79.904	98.113	18.209			-	692.668	355.000	337.668	772.099	26.000	746.099	847.666		847.666	857.762		857.762
Totaal programma Brandweer	***32.533.970***	***34.890.498***	***2.356.527***	***36.716.694***	***36.716.694***	-	***38.026.805***	***38.026.805***	-	***38.874.302***	***38.874.302***	-	***40.046.855***	***40.046.855***	-	***41.269.666***	***41.269.666***	-
Programma Organisatie																		
Producten Organisatie	14.862.067	1.981.845	-12.880.222	15.292.798	188.374	15.104.424	15.073.819	189.881	14.883.938	15.052.613	192.918	14.859.695	15.254.273	196.005	15.058.268	15.556.032	199.141	15.356.891
Bijdrage programma Organisatie		*12.558.208*	*12.558.208*		*15.104.424*	*-15.104.424*		*15.063.526*	*-15.063.526*		*15.076.908*	*-15.076.908*		*15.316.649*	*-15.316.649*		*15.629.271*	*-15.629.271*
Reservemutaties Organisatie	14.862.067	14.540.053	-322.014			-	179.588		179.588	217.213		217.213	258.381		258.381	272.380		272.380
Totaal programma Organisatie	***14.862.067***	***15.535.166***	***673.099***	***15.292.798***	***15.292.798***	-	***15.253.407***	***15.253.407***	-	***15.269.826***	***15.269.826***	-	***15.512.654***	***15.512.654***	-	***15.828.412***	***15.828.412***	-
Eindtotaal	***90.110.666***	***93.901.331***	***3.970.666***	***83.859.257***	***83.859.257***	-	***85.821.248***	***85.821.248***	-	***86.799.504***	***86.799.504***	-	***88.879.577***	***88.879.577***	-	***91.123.502***	***91.123.502***	-

Toelichting:

De mutatie van het nadelig saldo per programma ten opzichte van 2021 is als volgt, naar oorzaken:

Analyse mutatie gemeentelijke bijdrage per programma					
Omschrijving	**Gezondheid**	**Crisis**	**Brandweer**	**Organisatie**	**Totaal**
Indexatie cpi	26.889	7.201	125.264	39.954	199.308
Indexatie loon	252.018	52.757	290.907	142.874	738.556
Rente	17.138	4.443	-459.033	-44.585	-482.038
Beleids voorstellen IM	731.500	-	91.224	-	822.724
Bdur	-	-37.474	-60.941	-	-98.415
Dekkingsplan	-	-	443.520	-	443.520
Oudega	-	-	78.655	-	78.655
IOV-middelen	-	-	52.389	-	52.389
Afbouw TBB	-	-	-	-358.730	-358.730
Mutatie egalisatiereserve	-553.799	75.403	692.668	179.588	393.861
Mutatie nadelig saldo	**473.746**	**102.330**	**1.254.653**	**-40.899**	**1.789.830**

8.2. Financiële positie

Arbeidsverplichtingen

Conform het besluit 'Begroting en Verantwoording' is het niet toegestaan voorzieningen op te nemen voor jaarlijks terugkerende verplichtingen met een vergelijkbaar volume. Dit gaat vooral om verplichtingen rondom vakantiegeld en het opgebouwde saldo vakantiedagen. Deze lasten zijn structureel gedekt in de begroting.

Investeringskredieten

Als onderdeel van de begroting is het meerjaren-investeringsplan vastgesteld. De geplande investeringen zijn aan te merken als investeringen met economisch nut en worden geactiveerd conform de regels die zijn vastgesteld in de financiële verordening. De effecten hiervan zijn in de kapitaallasten van de programma's verwerkt. De vast te stellen kredieten zijn opgenomen in bijlage 2 bij deze begroting.

Reserves

Het geraamde verloop van de reserves in 2022 is als volgt:

	1-1-2022	Stortingen	Onttrekkingen	31-12-2022
Algemene reserve				
Egalisatiereserve	2.093.026	393.861		2.486.887
	2.093.026	393.861	-	2.486.887
Bestemmingsreserves				
Gezondheidsmonitor	140.618	102.000	102.000	140.618
FLO	361.838			361.838
Uitwerkingskader Meldkamer	-			-
Jeugdgezondheidszorg 3.0	458.514			458.514
In te halen werkzaamheden	331.000		305.000	26.000
Bestemmingsreserve 2e loopbaanbeleid	488.939		50.000	438.939
	1.780.909	102.000	457.000	1.425.909
Totaal eigen vermogen	***3.873.935***	***495.861***	***457.000***	***3.912.796***

Voorzieningen

Het geraamde verloop in de voorzieningen is als volgt:

	1-1-2022	Stortingen	Onttrekkingen	31-12-2022
Verplichtingen, verliezen, risico's				
Voorziening opgebouwde spaaruren	128.736			128.736
FLO	6.912.217	172.805	868.420	6.216.602
	7.040.953	172.805	868.420	6.345.338
Egalisatie van lasten				
Groot onderhoud Harlingertrekweg	202.195	43.567	-	245.762
Groot onderhoud brandweerkazernes	1.091.336	449.956	281.583	1.259.709
	1.293.531	493.523	281.583	1.505.472
Totaal voorzieningen	***8.334.484***	***666.328***	***1.150.003***	***7.850.810***

De voorzieningen met betrekking tot de opgebouwde spaaruren en het sociaal plan zijn voldoende om de resterende onderliggende verplichtingen af te dekken. De voorzieningen voor groot onderhoud sluiten aan op de aanwezige meerjaren-onderhoudsplanningen.

Geprognosticeerde balans 2022

	1-1-2022	31-12-2022		1-1-2022	31-12-2022
Materiële vaste activa	74.714	82.387	Eigen vermogen	3.874	3.913
Vorderingen	6.970	6.970	Voorzieningen	8.334	7.851
Liquide middelen	469	1.180	Langlopende schulden	61.492	76.922
Overlopende activa	2.786	2.786	Kortlopende schulden	8.708	2.106
Overlopende passiva				2.531	2.531
	84.939	**93.323**		**84.939**	**93.323**

In de voorspelde balans is rekening gehouden met de geplande investeringen voor 2021 en 2022 en een stabiel werkkapitaal. Ook zijn de geplande mutaties in reserves en voorzieningen, zoals in de eerdere paragrafen genoemd, verwerkt. De behoefte aan langlopende financiering is bepaald op basis van het meerjaren investeringsplan en de vastgelegde financieringsstructuur. De rentelast voor deze financiering is gedekt in de begroting 2022. Bovenstaande balans is de basis voor de berekende financiële kengetallen in de paragraaf weerstandsvermogen.

Bijlage 1.
Bijdrage per gemeente 2022-2025

Achtkarspelen	€ 2.784.287	€ 2.851.559	€ 2.929.166	€ 3.011.030
Ameland	€ 772.542	€ 793.131	€ 816.567	€ 841.195
Dantumadiel	€ 1.825.681	€ 1.869.479	€ 1.920.057	€ 1.973.424
De Fryske Marren	€ 5.695.422	€ 5.835.661	€ 5.997.012	€ 6.167.085
Harlingen	€ 1.697.151	€ 1.738.735	€ 1.786.612	€ 1.837.087
Heerenveen	€ 5.303.438	€ 5.432.902	€ 5.582.038	€ 5.739.290
Leeuwarden	€ 13.780.699	€ 14.120.656	€ 14.511.688	€ 14.923.829
Noardeast-Fryslân	€ 4.865.950	€ 4.985.176	€ 5.122.446	€ 5.267.165
Ooststellingwerf	€ 2.726.316	€ 2.793.030	€ 2.869.854	€ 2.950.852
Opsterland	€ 3.035.693	€ 3.109.345	€ 3.194.262	€ 3.283.822
Schiermonnikoog	€ 316.263	€ 324.961	€ 334.822	€ 345.172
Smallingerland	€ 5.774.282	€ 5.914.663	€ 6.076.466	€ 6.247.104
Súdwest-Fryslân	€ 9.706.884	€ 9.944.922	€ 10.218.952	€ 10.507.844
Terschelling	€ 823.128	€ 844.603	€ 869.115	€ 894.895
Tytsjerksteradiel	€ 3.282.911	€ 3.362.734	€ 3.454.736	€ 3.551.762
Vlieland	€ 317.447	€ 326.083	€ 335.888	€ 346.183
Waadhoeke	€ 4.851.638	€ 4.970.043	€ 5.106.444	€ 5.250.269
Weststellingwerf	€ 2.627.956	€ 2.691.664	€ 2.765.124	€ 2.842.603
	€ 70.187.687	**€ 71.909.347**	**€ 73.891.248**	**€ 75.980.610**

2022

Bijdrage 2022	Gezondheid	Crisisbeheer	Brandweer	Totaal
Achtkarspelen	€ 1.168.207	€ 113.263	€ 1.502.817	€ 2.784.287
Ameland	€ 154.058	€ 14.937	€ 603.547	€ 772.542
Dantumadiel	€ 793.694	€ 76.952	€ 955.034	€ 1.825.681
De Fryske Marren	€ 2.157.147	€ 209.145	€ 3.329.129	€ 5.695.422
Harlingen	€ 660.944	€ 64.082	€ 972.126	€ 1.697.151
Heerenveen	€ 2.107.948	€ 204.375	€ 2.991.115	€ 5.303.438
Leeuwarden	€ 5.163.522	€ 500.627	€ 8.116.551	€ 13.780.699
Noardeast-Fryslân	€ 1.895.043	€ 183.733	€ 2.787.174	€ 4.865.950
Ooststellingwerf	€ 1.069.430	€ 103.686	€ 1.553.200	€ 2.726.316
Opsterland	€ 1.246.683	€ 120.872	€ 1.668.139	€ 3.035.693
Schiermonnikoog	€ 39.259	€ 3.806	€ 273.198	€ 316.263
Smallingerland	€ 2.346.228	€ 227.478	€ 3.200.577	€ 5.774.282
Súdwest-Fryslân	€ 3.762.739	€ 364.815	€ 5.579.330	€ 9.706.884
Terschelling	€ 205.103	€ 19.886	€ 598.140	€ 823.128
Tytsjerksteradiel	€ 1.332.960	€ 129.237	€ 1.820.714	€ 3.282.911
Vlieland	€ 47.732	€ 4.628	€ 265.087	€ 317.447
Waadhoeke	€ 1.931.030	€ 187.222	€ 2.733.385	€ 4.851.638
Weststellingwerf	€ 1.083.816	€ 105.081	€ 1.439.058	€ 2.627.956
	€ 27.165.542	**€ 2.633.825**	**€ 40.388.321**	**€ 70.187.687**

2023

Bijdrage 2023	Gezondheid	Crisisbeheer	Brandweer	Totaal
Achtkarspelen	€ 1.187.809	€ 117.491	€ 1.546.259	€ 2.851.559
Ameland	€ 156.643	€ 15.494	€ 620.994	€ 793.131
Dantumadiel	€ 807.012	€ 79.825	€ 982.642	€ 1.869.479
De Fryske Marren	€ 2.193.343	€ 216.953	€ 3.425.364	€ 5.835.661
Harlingen	€ 672.034	€ 66.474	€ 1.000.227	€ 1.738.735
Heerenveen	€ 2.143.318	€ 212.005	€ 3.077.579	€ 5.432.902
Leeuwarden	€ 5.250.164	€ 519.316	€ 8.351.176	€ 14.120.656
Noardeast-Fryslân	€ 1.926.841	€ 190.592	€ 2.867.743	€ 4.985.176
Ooststellingwerf	€ 1.087.375	€ 107.557	€ 1.598.098	€ 2.793.030
Opsterland	€ 1.267.601	€ 125.384	€ 1.716.360	€ 3.109.345
Schiermonnikoog	€ 39.918	€ 3.948	€ 281.095	€ 324.961
Smallingerland	€ 2.385.597	€ 235.970	€ 3.293.096	€ 5.914.663
Súdwest-Fryslân	€ 3.825.877	€ 378.434	€ 5.740.612	€ 9.944.922
Terschelling	€ 208.545	€ 20.628	€ 615.430	€ 844.603
Tytsjerksteradiel	€ 1.355.327	€ 134.061	€ 1.873.346	€ 3.362.734
Vlieland	€ 48.532	€ 4.801	€ 272.750	€ 326.083
Waadhoeke	€ 1.963.433	€ 194.211	€ 2.812.399	€ 4.970.043
Weststellingwerf	€ 1.102.003	€ 109.004	€ 1.480.657	€ 2.691.664
	€ 27.621.371	**€ 2.732.148**	**€ 41.555.829**	**€ 71.909.347**

2024

Bijdrage 2024	Gezondheid	Crisisbeheer	Brandweer	Totaal
Achtkarspelen	€ 1.211.588	€ 122.376	€ 1.595.202	€ 2.929.166
Ameland	€ 159.779	€ 16.138	€ 640.650	€ 816.567
Dantumadiel	€ 823.168	€ 83.144	€ 1.013.745	€ 1.920.057
De Fryske Marren	€ 2.237.252	€ 225.973	€ 3.533.786	€ 5.997.012
Harlingen	€ 685.487	€ 69.238	€ 1.031.887	€ 1.786.612
Heerenveen	€ 2.186.226	€ 220.819	€ 3.174.993	€ 5.582.038
Leeuwarden	€ 5.355.268	€ 540.908	€ 8.615.513	€ 14.511.688
Noardeast-Fryslân	€ 1.965.415	€ 198.516	€ 2.958.515	€ 5.122.446
Ooststellingwerf	€ 1.109.143	€ 112.029	€ 1.648.682	€ 2.869.854
Opsterland	€ 1.292.978	€ 130.597	€ 1.770.687	€ 3.194.262
Schiermonnikoog	€ 40.717	€ 4.113	€ 289.992	€ 334.822
Smallingerland	€ 2.433.354	€ 245.780	€ 3.397.331	€ 6.076.466
Súdwest-Fryslân	€ 3.902.468	€ 394.168	€ 5.922.317	€ 10.218.952
Terschelling	€ 212.719	€ 21.486	€ 634.910	€ 869.115
Tytsjerksteradiel	€ 1.382.459	€ 139.635	€ 1.932.642	€ 3.454.736
Vlieland	€ 49.504	€ 5.000	€ 281.383	€ 335.888
Waadhoeke	€ 2.002.739	€ 202.286	€ 2.901.419	€ 5.106.444
Weststellingwerf	€ 1.124.064	€ 113.536	€ 1.527.524	€ 2.765.124
	€ 28.174.328	**€ 2.845.742**	**€ 42.871.178**	**€ 73.891.248**

2025

Bijdrage 2025	Gezondheid	Crisisbeheer	Brandweer	Totaal
Achtkarspelen	€ 1.237.012	€ 127.537	€ 1.646.481	€ 3.011.030
Ameland	€ 163.132	€ 16.819	€ 661.244	€ 841.195
Dantumadiel	€ 840.442	€ 86.650	€ 1.046.333	€ 1.973.424
De Fryske Marren	€ 2.284.200	€ 235.503	€ 3.647.382	€ 6.167.085
Harlingen	€ 699.872	€ 72.157	€ 1.065.058	€ 1.837.087
Heerenveen	€ 2.232.103	€ 230.132	€ 3.277.055	€ 5.739.290
Leeuwarden	€ 5.467.645	€ 563.719	€ 8.892.465	€ 14.923.829
Noardeast-Fryslân	€ 2.006.658	€ 206.888	€ 3.053.618	€ 5.267.165
Ooststellingwerf	€ 1.132.418	€ 116.753	€ 1.701.681	€ 2.950.852
Opsterland	€ 1.320.110	€ 136.104	€ 1.827.607	€ 3.283.822
Schiermonnikoog	€ 41.571	€ 4.286	€ 299.314	€ 345.172
Smallingerland	€ 2.484.417	€ 256.145	€ 3.506.541	€ 6.247.104
Súdwest-Fryslân	€ 3.984.359	€ 410.791	€ 6.112.695	€ 10.507.844
Terschelling	€ 217.183	€ 22.392	€ 655.320	€ 894.895
Tytsjerksteradiel	€ 1.411.469	€ 145.524	€ 1.994.768	€ 3.551.762
Vlieland	€ 50.543	€ 5.211	€ 290.429	€ 346.183
Waadhoeke	€ 2.044.765	€ 210.817	€ 2.994.687	€ 5.250.269
Weststellingwerf	€ 1.147.652	€ 118.324	€ 1.576.628	€ 2.842.603
	€ 28.765.551	**€ 2.965.752**	**€ 44.249.307**	**€ 75.980.610**

Bijlage 2.
Investeringskredieten

Investeringskredieten	Krediet 2022
Kantoormeubilair	248.210
Gebruikerssoftware	245.107
Smartphones	124.105
Werkplekautomatisering	336.118
Systeem soft- en hardware	139.618
Overig kantoorinventaris	24.821
Telefooncentrale	103.421
Organisatie	**1.221.400**
Overige medische apparatuur	80.908
Kantoormeubilair	100.000
GGD	**180.908**
Overig kantoorinventaris	145.220
Crisisbeheersing	**145.220**
Ademlucht	311.408
Alarmeringsmiddelen	181.750
Dienst voertuigen	221.445
Gebouwen	2.142.875
Grond	230.000
Installaties	987.569
Kantoormeubilair	40.000
Mobiele telefonie, tablets en ipads	91.000
Overige brandweerinventaris	647.398
Overige brandweervoertuigen	107.469
Persoonlijke beschermingsmiddelen	699.560
PM voer- en vaartuigen	536.060
Renovatie en verbouwing	158.649
Tankautospuiten	6.958.875
Brandweer	**13.314.058**
Totaal investeringskredieten	**14.716.366**